

'Crien -mu', Polu gba la

RÖMUKUE

y1

1 ¹'Mɔ Polu =ni, 'mɔ- yi 'crien -bu 'cri. 'Mɔ -Yusu 'Klisu a -kvannunyɔ -ni. Nyisua, nɔ- da 'mu, 'ki =bu mɔ 'a lelenyɔ, nɔ- -ha 'mu, 'ki =bu lee nyibli 'a -haan-ti. ²-Haan-ti a 'mu, Nyisua pu la 'li-t 'a winwlɔn-hanyv wlɔn, ti -hi la a ti 'yri, -ti a 'mu, 'v 'cri la=a, 'ki 'li Nyisvacrien 'kwli. ³'A 'Yu -Yusu 'Klisu, -e mɔ -aan Kukɔnyɔ, ε nɔ- kɔ -ti, ε ne -mɔ le. -Te ε -he -tonyiblo, v kɔ=ɔ, 'ki 'li bodiɔ Dafidi a -tugba 'kwli. ⁴-Te ε 'kv, 'ti- ε 'hri 'klɔ, -e -bi ε tɔɔ =nu=v ni, 'ki 'li Nyisua a -Hihiu a 'kli 'kwli, -e mɔ, ε mɔ Nyisua a 'Yu =ni, -kɔti Nyisua -ha 'li 'kli a pepe ni, 'ε -nyi =ne=ε. ⁵-Yusu a -ti, Nyisua 'e nu 'mu 'a titiepvnyɔ -mɔ'. Ε nɔ- kɔ -ti 'e nu 'mu -haande -mɔ', 'ki =bu lee ne 'a -ti dakɔ a gblegble, -e di=e nu, v 'mu=v =wlv yi -kuo -ni, 'tu-v 'mu 'v=v =tuu -ni, -Yusu a 'nyre 'mu -ti a 'yi'bubua kɔ. ⁶'A mu Römukses, 'ki a ni 'li dakɔ a gblegble a 'mu 'nyi -we. 'A mu -mu', Nyisua -da, 'ki ba kue -Yusu 'Klisu =wien.

⁷'A -ti, 'aan pepe 'n yi -mɔ 'cru -ni, 'a mu -mu', Nyisua nuε -ni. Ε da 'a mu ni, 'ki ba mɔ 'a nyibli. -E -bi -aan 'Bai Nyisua, kɔ -aan Kukɔnyɔ -Yusu 'Klisu 'hven-, bu nu 'a mu -haande -mɔ, 'ti- bu -nyi 'a mu kibvveenle.

Polu -hvε bu mu 'li Nyisua a nyibli -mu', -v ni 'li Römukses 'kwli -mɔ

⁸ Yι-hede, 'n -nyi 'na 'Bai Nyisua 'wio 'aan -ti, 'ki 'li -Yusu 'Klisu a 'nyre 'kwli. Dakɔ a pepe yi=t 'ni 'win, -e mɔ, a kuo -Yusu 'Klisu =wlv yi. ⁹'A -ne ti, 'bu mɔ, 'ni yi Nyisua ni de, 'aan -ti 'ni -hru-o 'mu -mɔ. Nyisua yi=e ni, -e mɔ, 'n hle -ti a -tee. Nyisua nɔ- kɔ -kvan 'n ni, 'ki 'li 'na =wlv a pepe ki, nɔ- kɔ 'Yu a -haan-ti 'n yi nyibli lee -ni. ¹⁰'A -ne ti 'n nyεε Nyisua le, 'ki bu -nyi 'mu 'hru, 'bu mɔ 'a kiveenle, -e di=e nu, 'mu wen 'li 'a mu -mɔ di, ¹¹-ε nu=o, 'n -hvε=ε ni, 'ki 'li 'na =wlv a pepe ki, -bu 'ye 'a mu, Nyisua a -Hihiu 'mu 'li 'mu 'li -naa -ni, ε 'mu 'a mu -haande -mɔ nu, ε 'mu 'a mu 'kli -nyi. ¹²Ε -hen

'nyre, 'n -hvε=ε nɪ, -aan pεpε, -ba -nyinyi 'kłt, 'aan =wlv a yikuole 'mʊ 'mʊ 'kłt -nyi, 'na 'mumu, 'na =wlv a yikuole 'mʊ 'a mʊ 'kłt -nyi -we.

¹³Ba kɔ 'a yiye, 'na 'daiyinu -na, -ε mɔ, 'a -ne ti, 'n -hvε la=a nɪ, 'kɪ =bv di la 'l' a mʊ -mɔ, kεε, 'nɪ -kɔ=c la 'hru. 'Nɪ di 'lɪ, 'mʊ 'a mʊ Nyisva a win -tɔɔ -nt, Nyisva a win a 'mʊ, ε 'mʊ -kvan nu, 'kɪ 'lɪ 'aan =wl tɪ, -te ε nu -kvan a nunuo, 'kɪ 'lɪ dakɔ -bi a nyibli a =wl tɪ. ¹⁴Nyisva, nɔ- -nyi 'mʊ -kvan a 'mʊ. Nɔ- nu=o, 'nɪ kɔ =bv lee -Yusu a -ti nyibli a pεpε. 'N kɔ =bv lee =ne nyibli -mʊ', -v nɪ 'lɪ 'du gbagbɪ kɪ, ε kɔ nyibli -mʊ', -v nɪ 'lɪ 'du 'cumi 'kwli le. 'N kɔ =bv lee 'crun.yinyu, kɔ nyibli -mʊ', -v 'yɪ 'crun -yi. ¹⁵Nɔ- kɔ -ti 'nɪ -hvε =bv di 'lɪ 'a mʊ -mɔ, 'mʊ 'a mʊ -Yusu a =haan-ti a 'mʊ -lee -nɪ, 'a mʊ -mʊ', -v nɪ 'lɪ Rɔmudɔ 'kwli.

Pɔlv 'nɪ -pie=e li hvannu, 'kɪ bv pʊ -Yusu a -haantitie

¹⁶-Tɔt 'nɪ -nu=o 'mʊ, 'kɪ -bv hla -Yusu a -haan-ti, -ε nu=o, -haan-ti a 'mʊ, ε mɔ Nyisva a 'kłt =nɪɔ, ε nɪ, 'ε we nyibli -mʊ', -v kuo -Yusu 'Kłtsv =wlv yɪ. Yɪ-henyibli, -v 'wɪn -haan-ti a 'mʊ, nʊ- mɔ -Juukvɛ, kεε, -te ti ne -bv, dakɔ a pepe blee yɪ, bv 'wɪn. ¹⁷-Haan-ti a 'mʊ, ε tʊε =ne nyibli nɪ, -te -mʊ', Nyisva nɪ, 'ε yɪ 'v nyibli yɪ 'sii -nɪ, 'kɪ 'v 'a dɪɔnu ye'. -Te ε nɪ 'a nunuo, ε nɔ- -bv: -Tonyiblo blee yɪ, bv kuo -Yusu 'Kłtsv nɪ -do =wlv yɪ, 'tɪ- bv 'cibi 'v 'a =wlv a yikuole. ε nɔ- di=e nu, ε 'mʊ 'v yɪ 'sii -nɪ, 'kɪ 'v Nyisva ye'. -Ti a 'mʊ, v 'cru la 'lɪ=i Nyisvacrien 'kwli. -Ti a 'mʊ, v 'cru la, ε nɔ- -bv: «-Tonyiblo -bv, -ε kuo Nyisva =wlv yɪ, 'tɪ- Nyisva yɪ 'v yɪ 'sii -nɪ, 'kɪ 'v 'a dɪɔnu ye', ε nɔ- di 'kłɔ nɪ.»

Nyibli a pεpε mɔ -ti'wlanyu, 'kɪ 'v Nyisva ye'

¹⁸-ε -bi 'kɪ, Nyisva tʊε =ne -a mʊ nɪ, -ε mɔ, ε pʊ nyibli a pεpε yrv le, -ε nu=o, v 'nɪ -hva=a bv 'bva ne 'a -ti 'yɪ, 'tɪ- 'v ni yinre-tebli. 'Kɪ 'lɪ 'a yrv 'kwli, ε di pvv =nv -bati le, -ε nu=o, 'waa yinre-tebli -mʊ', v nɪ, ε ka nyibli 'yɪ kɪ, 'kɪ bv yi -ti a -tee. ¹⁹De a 'mʊ a -ti, Nyisva a -bati di =nv 'nɪ kłɔ, -ε nu=o, 'hru -mʊ', v kɔ bv gba, v 'mʊ Nyisva yɪ, ε =ga wlɔn. Nyisva a 'mʊ, ε nɔ- tɔɔ =nv=v, kεε, v 'nɪ -gba=a lɪ=i. ²⁰-Bɪ Nyisva nɪ 'mʊ 'lɪ? Nyiblo -dv 'yɪ -hvan=a nɪ 'ye. Kεε, -te Nyisva nu 'kłɔ, kve 'lɪ ti a 'mʊ 'yri bv, -bv ye ti -bv kɪ, -tebli -mʊ', ε -nu, ε tʊε =ne nyibli yɪ -tee, -te Nyisva nɪ 'mʊ. 'Ε mɔ =han-ti, ε kɔ 'kłt, -ε 'yε nɪ -we 'lɪ. ε nɪ -do, ε nɔ- mɔ Nyisva. 'A -ti, v 'yɪ 'lɪ=i 'lɪ -we, bv hla=a, -ε mɔ, v 'yɪ -ti'wlanyu 'pa-, 'kɪ 'v Nyisva ye'. ²¹-Haan-ti, 'v yɪ=e, -ε mɔ, Nyisva nɪ 'kłɔ, kεε, v 'nɪ -hva=a bv 'bva ne 'a -ti 'yɪ, -te v kɔ bv nu wen 'a -ti a 'yɪ'bvalɛ, kɔ, v 'nɪ -nyi=e lɪ=i 'wio, 'kɪ 'v 'a -haan-tebli -mʊ', ε nɪ, a -ta', -te v kɔ bv nu wen 'a 'wio a -nyinyie, ε 'yɪ=i 'pa-. -Tebli -mʊ', v yɪ 'lɪ -mɔ le -hie, ε 'nɪ -da=a -dedede. 'Kɪ v nɪ 'lɪ halo 'nyɪ, 'v 'yɪ -haande -yi. ²²U nv- -mɔ -bi, v wen 'nɪ, v kɔ =tɔ, kεε, 'waa 'lule-hihie muu ke!. ²³U 'nɪ -tuu=o 'v Nyisva 'v, -kɔti a 'yɪ'bvbva, kɔ, -ε 'yε nɪ 'kv yruyru, kεε, 'kuo -mʊ', v de, nv- v =tui 'v, 'tɪ- tuyonu -mʊ', 'waa =gbetv, v nɪ, nv- v =tui 'v -we.

Tuyonu a 'mu, u 'wi- -tonyibli yi. 'A de -bi 'wi- nuqli, kɔ mamui, kɔ hro 'hvən- yi.

²⁴Nɔ- kɔ -ti, Nyisva 'e -ha -nu me le, u 'mu yinyre-tebli, 'waa =wli -hvə nu, 'v nini -tvil-tebli 'yi -hlɔn le. ²⁵U 'ni -pu=o Nyisva a -ti -han-ti, kεe, hi, nɔ- u yi =wien le kue. U 'ni =tuu=o 'v Nyisva 'v, -ε nu 'a -ne =dedede, kεe, -tebli -mu', ε -nu, ε nɔ- u -tui 'v. Kεe, u blee yi, bu -tuu wen 'v Nyisva 'v, 'a -ne ti. Kε- bu ni 'mu.

²⁶Nɔ- nu=o, Nyisva, 'e -ha 'li =nu 'a dabu 'nyi, -ε di=e nu, u 'mu -tvil-tebli nu, -ε kɔ 'tu ni =nu. Nugbi hie 'v nyibepu bv, 'v yi 'waa 'bio nugbi -mɔ pe. 'Klɔdu a 'mu, ε 'ni -blee=e Nyisva a plɔ. ²⁷De ni -do a 'mu, ε nɔ- nyibepu ni -we. U hie 'v nugbi bv, 'v nini -tvil-tebli 'yi -hlɔn le, 'v ni 'waa 'bio nyibepu nugbi -mɔ'. De a 'mu, ε nɔ- kɔ 'tu -ni =nu diakı. Yinyre-tebli a 'mu, ε nɔ- kɔ -hvən u yi 'ye.

²⁸-E -bi 'ki, -te nyibli -mu', u 'ye ni -hva bv yru Nyisva, ε nɔ- nu=o, Nyisva, 'e -ha 'li =nu 'a dabu 'nyi, 'waa 'lule-hihie 'mu yi nyre, u 'mu 'klɔdu -mu' nu, u 'yi wen yi -blee -ni, bu nu wen. ²⁹Yinyre-tebli -hvəhvi 'yii 'li 'waa =wli ki. -Tebli 'waa 'bio -kɔ, nɔ- u -hvə bv kɔ -we, 'v nini 'cre le, 'v kɔ ca, 'v 'le nyibli, 'v pi =ye, 'v kεe nyibli, 'v yi 'waa 'bio a 'nyre di, ³⁰'v yi 'waa 'bio a 'nyre yi nyre, 'v yraa Nyisva, 'v -he nyibli 'yri le, 'v 'yeε 'li 'waa diɔnv, 'v pi 'waa diɔnv a -pli, 'v yi yinyre-tebli yrayri 'lu -mɔ le -hie, 'v 'yi 'v 'waa 'baivu kɔ 'waa 'diinu 'hvən- a 'v-tuule -kɔ. ³¹U 'yi 'ki -haande -yi. 'Bu hla -ti, u 'ni -nu=o li=t. U 'yi nyibli -nuε -ni, u 'yi nyibli a nyat -kɔ. ³²Nyibli a 'mu, u yi=e ni, -ε mɔ, Nyisva a tete wen 'ni, nyibli -mu', -v ni -tebli du a 'mu, u blee 'kukuu yi. -Han-ti, 'v yi=e, kεe, u 'cibi 'v 'a nunuo. Ε 'yi de ni -do a 'mu 'pa-. 'Bu 'ye=e, -ε mɔ, 'waa 'bio -bi ni yinyre-tebli, -ε -bi 'waa plɔ ble ni.

-Te Nyisva di nyibli a -bati a lepvole nu

2 ¹-Mɔ -mu', -ε pi le: «Nyibli a 'klɔ nyre yi,» nyiblo a 'dɪ -bi -pa 'mu 'li, -ni pi nyibli -bati le. 'Ye -bu -mɔ 'a -ne nyiblo -dv, -yi 'v =wɔn -kɔ, 'ki 'v Nyisva ye', -ε nu=o, kε- -pt: «Nyibli 'wla -ti, 'ki 'v Nyisva ye!», kεe, -tebli ni -do a 'mu, -ε kɔ -bati -pu nyibli le, ε ni -do a 'mu, ε nɔ- mɔ -na nununjmlı. 'Bu mɔ, -ni yi 'puple le ni ni, -ε -bi -mɔ ni -do, -ε pi -diɔnv -bati le. ²Nyibli ni -do a 'mu, -v ni yinyre-tebli a 'mu, -a yi=e ni, -ε mɔ, Nyisva kɔ 'v =wɔn, 'bu yi =nu yru le ni -pi -ni. ³-Mɔ -mu', -ε ni yinyre-tebli a 'mu, Nyisva a -bati kɔ bv klɔ -mu. ⁴Ε mɔ =haan-ti =ni, Nyisva a =wlv 'yɔpɔ ni, 'ti-, 'ε kɔ =wlv a 'lila, 'ki 'v -na ȳmlı 'kukui a -ta'. Kεe, de a 'mu a -ti, -ni 'yraa 'li=t. Kεe, kɔ 'a yiyyie, -ε mɔ, Nyisva a nvεle, kɔ 'a =wlv a 'lila a 'mu 'hvən-, u blee yi, bu -hee -mu, -bv hie 'v -na ȳmlı 'kukui bv, -bv -nyi -na 'klɔ a pepe Nyisva. ⁵Kεe, -na =wlv 'gboklo ni. -Ni -hva-a li=t -bv hie 'v -na ȳmlı 'kukui bv, -bv -nyi -na 'klɔ a pepe Nyisva. 'A -ti, -mɔ 'yeε 'li Nyisva a yru. 'Ti-, -nyrɔwɔ -mu', Nyisva di 'v -bati 'v -puv -ni, -bati a 'mu, ε di

-mv 'ni klo. E di pu =haan-bati. ⁶'A -ne nyiblo 'bu ni 'v, e di kɔ 'a nunuklo a 'peele. ⁷Nyibli -bi ni 'v, 'v kɔ =haan'klo, 'ti-, 'v -hue=e, 'ki Nyisva bu -nyi =nu -ti a 'yi'bvbva kɔ 'klo yrayrv, -e 'ye ni -we 'li. Nyiblidu a 'mv, nu- Nyisva di -hvan 'klo yrayrv a 'mv -nyi. ⁸Nyibli -bi ni 'v -we, 'v yi Nyisva a -ti le -hee -ni, v 'ni -hva=a li -ti a -tee. De -bv, -e nyre yi, e no- v ni. Nyibli a 'mv, nu- Nyisva pu yrv le, nu- 'a -bati di klo. ⁹Nyibli a pepe -mv', -v ni yinyre-tebli, -huen a 'yiye, kɔ 'kla-wliye'yiya kɔ bu ye =nu ki. -Juukve, nu-mɔ yl-henyibli, -huen a 'yiye kɔ 'kla-wliye'yiya di ki ye, 'ti- e 'mv nyibli -mv', -v 'yi -Juukve 'pa- ki ye. ¹⁰Kee, nyibli a pepe -mv', -v ni =haan-tebli, nu- Nyisva di -ti a 'yi'bvale -nyi kɔ kibvwēenle 'huen-. Yl-henyibli de, nu- mɔ -Juukve, 'ti- nyibli -mv', -v 'yi -Juukve 'pa-, e 'mv =nu ki ye, ¹¹-kɔt Nyisva 'ni 'jra=a nyibli' le.

¹²⁻¹⁵ Nyibli a pepe, -v ni ñmli 'kukui, v di 'ni 'wan. Nyibli -mv', -v 'yi -Juukve 'pa-, 'bu mɔ, 'bu yi ñmli 'kukui ni ni, Nyisva di pvv =nu yrv le, -e nu=o, 'ki 'li 'waa =wli ki, tete -mv', Nyisva -nyi la Moise, -han-ti, 'v 'yi=i -yi, kee, v yi -haande kɔ de -hvan a 'yle-hihiale. Nyisva 'cri tete a 'mv ni, 'ki 'li 'waa =wli ki. E kɔ ti, 'waa =wli 'e yi 'li =nu -mɔ -hlee -ni, kɔ, e kɔ ti, 'waa =wli ni -do a 'mv, 'e yi =nu =wɔn -nyi. Nyibli -mv', -v mɔ -Juukve, 'bu yi ñmli 'kukui ni ni, Nyisva di pvv =nu yrv le -we, -e nu=o, v kɔ Nyisva a tete ni, kee, v 'ni -tuu-o 'v tete a 'mv. U yi -haande ni, kee, v 'ni -nu=o li=i. E 'yi 'nyre -hen, -bv yi -haande, -bv wa, kee, -haande a 'mv, -kɔ -bv nu=o, 'ti- =mv wa. ¹⁶-Nyrɔwɔ -mv' -kɔ 'kwli Nyisva di 'v -Yusu 'Khsu -lee -ni, e 'mv nyibli -bati le -pvv -ni, -tebli 'n hle wen ki, e kɔ bu bi -hvan pepe'. -Tebli -bv, nyibli -hli, 'ki 'li 'waa =wli ki, nu- kɔ ki e di 'v =nu -bati le pvv -ni. E no- mɔ Nyisva a =haantitie, 'n pi.

-Juukve 'yi 'v Nyisva a tete 'v -tuu -ni

¹⁷'A mv -Juukve, a wen 'ni, a mɔ -Juukve =niɔ, 'a pu=v =han-ti, -e mɔ, 'a -ne =dedede nu -tee, 'ki 'v a kɔ Nyisva 'huen- -gbati. A yi tete, Nyisva -nyi la Moise ni, 'a pi 'aan dɔɔnv a -pli. A wen 'ni, a mɔ Nyisva a nyibli. ¹⁸De -bv, Nyisva -hue ba nu, a yi-e ni, -e nu=o, tete, e -nyi la Moise, e tɔɔ ne 'a mv 'hru ni, 'ki ba yi -haande kɔ yinyrede a 'yle-hihiale. ¹⁹A pu=v =han-ti, a yi 'hru ni, -e mi 'li Nyisva -mɔ, 'ki ba tɔɔ =ne nyibli -mv', -v 'yi=i -yi. A wen 'ni, a mɔ -nyre =niɔ, 'ki 'v nyibli -mv', -v ni 'li halɔ 'nyi -mɔ. ²⁰A wen 'ni, a -we 'li nyibli -mv', -v 'yi -dedede -yi a naale. A wen 'ni, a -we 'li nyibli -mv', -v 'yi Nyisva a 'hru -yi a töole. 'Bì a wen 'ni, -te a yi Nyisva a tete a pepe, 'a -ti, a yi 'a -ne =dedede ni, e kɔ -ti a -tee -we, ²¹'a tue nyibli -bi Nyisva a 'hru. De- kɔ -ti 'ki a 'ye ni tɔɔ ne 'aan dɔɔnv 'hru a 'mv 'li? Ke- a pi nyibli yi: «A 'ni 'yrie 'li.» Kee, 'aan 'mumu, a yi 'ni 'yri. ²²Ke- a pi nyibli yi -we: «A 'ni 'nuo 'li -wlawli.» Kee, 'aan 'mumu, a ni -wlawli -we. A wen 'ni, -ci a kɔklo nyre yi, kee, e no- kɔ -tebli a -he -cikayo ble, a ple. ²³A wen 'ni, a yi Nyisva a tete ni dɔakì, 'a pi 'aan dɔɔnv a -pli, kee, a 'wle tete a 'mv

ni. Ε nu=o, nyibli 'v yi Nyisva a 'nyre yi nyre. 24-Ti ni -do a 'mv v 'cru la 'l Nyisvacrien 'kwli. -Ti a 'mv, ε no- -bu: «A mv -Juukue a nunuklo a -ti, nyibli 'v yi Nyisva a 'nyre yi nyre.»

25'Ba yi 'v Nyisva a tete ni -tui -ni, 'aan -juukuede di 'a mv 'ni -hee -ni. Kεε, 'ba 'ye ni kve Nyisva a tete -wien le, 'aan -juukuede mo dadu. 26Dakɔ -bi a nyibli, -v 'yi -Juukue 'pa-, 'bu yi 'v Nyisva a tete ni -tui -ni, 'ki 'v Nyisva ye', v 'wi- -Juukue yi. 27'A mv -Juukue, a kɔ Nyisva a tete ni. No- nu=o, 'a yi -tebli -hvohvi, 'ki 'v Nyisva ki, kεε, a 'wle tete a 'mv ni. Dakɔ -bi a nyibli, -v 'yi -Juukue 'pa-, 'bu yi 'v tete a 'mv ni -tui -ni, 'waa tete a 'v=tuule di nyibli -bi 'ni -tɔɔ -ni, -ε mo, 'a mv -Juukue, a mo -tɔ'wlany. 28Nyiblo a 'dι -bi -mo -tee a -Juukueyu 'l, -ε mo Nyisva a nyiblo? 'A mv -mo -bi, a wen 'ni, -tee a -Juukueyu, no- mo nyiblo -mv', -ε kɔ 'dii kɔ 'ba' h'ven-, -v mo -Juukue, 'ti- -ε 'be yi. Yibibe a 'mv, ε no- mo 'a yruule, -ε mo, ε mo Nyisva a nyiblo =ni. Kεε, ε 'yi 'mv le -ni. 29-Tee a -Juukueyu, no- mo nyiblo -mv', Nyisva -nyi =wlu yrayru. Nyisva 'ni -mwɔɔ=ɔ 'hvi a yruule le, -ε mo yibibe, kεε, ε -mwɛ nyiblo -mv', -ε kɔ =wlu yrayru le. -E -bi =wlu yrayru a 'mv, -ni 'mv=v kɔ, Nyisva a -Hiihiu, no- ni -kvandu a 'mv. Ε 'yi tete -mv', v 'cru la a -kuan 'pa-. -Tee a -Juukueyu a 'mv, Nyisva, no- pi-i 'nyre le, ε 'yi -tonyibli 'pa-.

3 1'Bu ni 'mu le, nyiblo =du di 'ni 'beti -ni: «Bi nyiblo bu mo -Juukueyu, ε yi nyiblo a 'mv 'ni -hee -ni?» 2In, ε yi=i 'ni -hee -ni diaki. Yi-hede, -Juukue, nu- Nyisva -nyi 'a win. 3'E mo =han-ti, 'ki 'l =nu 'nyi, -v -bi ni 'l, 'v 'ye ni kve Nyisva a win a 'mv -wien, v pu le, v di -wien kve. -Te v 'ye ni kve Nyisva a win -wien le, ε 'yi 'nyre =hen, -ε mo, -haande -mv', Nyisva pu la le, ε di la nu, ε 'yi 'l=i 'l -we, bu 'yi=i -nu. 4Mo, 'ye =bu nyibli a pepe bu mo hilekonyibli, Nyisva, 'a -ne ti, -ti, ε hle, ε ni=e ni. Ε no- v 'cru la 'l Nyisvacrien 'kwli, -ε mo:

«Nyisva o, 'bu mo, =ni yi ni hle,
nyibli a pepe kɔ bu yru=o,
-ε mo, -hle -ti a -tee.
-Kɔ nyiblo 'h'ven-, 'ba yi -ti ni hle,
-di kɔ 'v =wɔn.»

5E kɔ hilekonyu -bi, 'v pi le: «Yinyre-tebli, -a ni, ε mo -hee=ele =ni, 'ki 'v Nyisva -mo, -ε nu=o, nyibli yi=i 'ni 'ye, -ε mo, Nyisva, no- 'sii 'v yi. 'A -ti, -bi ε nu ccu 'v le, 'ki bu puu ne -a mv yru le?» 6'Klɔ -mo 'klɔ, ε 'yi 'mv le -ni. Nyisva 'sii 'v yi. 'Bu 'yi wen 'v yi 'sii -ni, ε 'yi wen 'l=i 'l -we, bu puu wen nyibli -bati le.

7-Bakle, ke- -v -bi di pu de: «Te -a mo hinuy a -ti, ε yi -hee nyibli, 'ki bu yru=o, -ε mo, Nyisva 'yi hi le -ko. -E -bi 'a -ti, v kɔ bu pu=v 'nyre le. -Te ε ni 'mv le, de a 'dι -bi -ko -ti, 'v yi -a mv -ti -yee -ni 'l, -ε mo, -a mo -ti'wlany =ni.» 8-U -bi wen 'ni de: «Ba nu de -huan, nyibli 'mv=v 'ye, -te Nyisva a -wlu nu yunuu.» -U -bi piu 'mv hi-bati le, v wen 'ni, 'mo -ni 'pupl le. Nyibli -mv', -v pi le, Nyisva a -bati di =nu 'ni klɔ. 'E mo =han-ti, ε bleε =nu yi.

Nyiblo =du 'yi 'v yi 'sii -ni, 'ki 'v Nyisva ye'

9.-E -bi 'ki, -ti -bu, 'n hla wen, no- mo, -a mu -Juukue, -a 'yi 'v nyibli -bi -hi, 'ki 'v Nyisva a tete a 'v-tuule a -ta'. -Aan pepe, -Juukue ko dakɔ -bi a nyibli 'huen-, de 'kuku kɔ ne -a mu win ki. 10.-Ti -bu, 'n hle, v 'cri la=a ni, 'ki 'l Nyisvacrien 'kwli. -Ti a 'mu, ε no- -bu:

«Nyiblo =du 'yi 'v yi 'sii -ni, 'ki 'v Nyisva ye'.

Yruyru, ε 'yi nyiblo =du -ko, -ε 'sii 'v yi.

11 ε 'yi nyiblo -ko,

-ε yrui -ti a -tεe le,

mo, ε 'yi nyiblo =du -ko -we, -ε =muε Nyisva le.

12 Nyibli a pepe bibi ki,

'v hie 'v Nyisva a 'hru bu, 'v 'wan.

Yruyru, ε 'yi nyiblo =du -ko -we,

-ε ni =haande.

13 Ynyrewin, ε no- -huen 'l =nu wlɔn,

=wlɔn 'kvkvku, -ε ni 'l 'dabio 'kwli a 'nu yi.

'Waa wlɔn bu a win a 'mu, ε 'le nyibli.

'Waa me kee nyibli.

'Waa wlɔn bu a win 'wi- hre a 'nyi yi,

-ε 'le nyibli.

14 'A -ne ti, v pi nyibli 'jro yi, 'v hle -ti -huvu le.

15 'Waa bu 'huhue ni, 'ki bu 'wla -hlu bu.

16 'A -ne -titε, v mi 'v, v yi nyree 'v -tebli yre,

'v =tui nyibli =huen.

17 U 'yt=ι -yi, -te bu di nu,

'ti- v ko nyibli 'huen-, v 'mu kibuwueenle ko.

18 U 'ni -pie=e li Nyisva, 'klɔ -mo 'klɔ.»

Kε- Nyisva a win pi.

19.-E -bi 'ki, -a yi=e ni, -ε mo, 'a -ne de, Nyisva a tete tve -ni, -Juukue, ε tve =ne. Nu- Nyisva -nyi 'a tete. 'Ki v ni 'l tete 'nyi. 'A -ti, nyiblo =du 'yi 'v =wɔn -ko. Nyibli a pepe mo -ti'wlanyv, 'ki 'v Nyisva ye'. 20.-E -bi ke- ε ni 'mu, -kɔtū tete a 'v-tuule 'ni -nu=o li=ι, nyiblo 'ni 'sii=e 'v yi, 'ki 'v Nyisva ye'. Kee, tete a -kvan, ε no- mo, bu -heee ne -a mu, -ε di=e nu, -a 'mu=v yru, 'ki 'l -aan =wl̩ ki, -ε mo, -a 'wla -ti, 'ki 'v Nyisva ye'.

-Te Nyisva ni, 'ti- nyibli 'v yi 'v yi 'sii -ni, 'ki 'v=v ye'

21 'Hru -mu', nyibli di na, 'ti- v 'mu 'v yi 'sii -ni, 'ki 'v Nyisva ye', -te ti ne -bu, Nyisva tɔɔ =nu=v ni. 'Hru a 'mu, ε 'yi 'l tete 'kwli -hɔn. ε mo 'hru yrayru =niɔ, Nyisva a 'mu, ε tɔɔ =ne nyibli. 'Hru yrayru a 'mu, v 'cri la 'a -ti ni, 'ki 'l Moise a tetecrien 'kwli, kɔ 'ki 'l Nyisva a winwlɔn-hanyv a 'cruun 'kwli -we. 22 'Hru a 'mu, ε no- -bu: Nyibli -bu, -v kuo -Yusu 'Klusu =wl̩

yı, nu- Nyısva yı 'v yı 'sii -ni, 'kı 'v 'a dıçnu ye'. 'Hru a 'mv, Nyısva tcc =ne nyibli -mv', -v kuo -Yusu 'Klsu =wlv yı. E 'yı -Juukve ni -do a 'hru 'pa-, kee, 'a -ne nyiblo =du a 'hru =niç, Nyısva 'e tcc =nu=v, -kötü e 'ni 'jra-a nyibli 'yı le. ²³Nyibli a pepe 'wla Nyısva a tete ni. E nc- nu=o, Nyısva, -kötü -bva 'yı, 'kı e 'yı 'kı 'v =nu 'hvi -ni de. ²⁴Kee, Nyısva nu=e -tonyibli ni, 'e yı 'v =nu yı 'sii -ni, 'kı 'v 'a dıçnu ye', 'kı 'lı daduve 'kwli, -e nu=o, -Yusu 'Klsu, e nc-he 'lı =nu de 'kuku 'nyı. ²⁵⁻²⁶Nyısva -ha=a ni, 'kı bv -he -cöhlvn, bv 'kv, 'kı 'v -aan -ta', -a mv -bv, -v blees wen 'kukuv yı, -e di=e nu, 'a -hlu 'mv -aan yinyre-tebli 'wuwla -ni. Ke- e ni, 'e yı -aan yinyre-tebli 'wuwla -ni, 'bv mɔ, -ba kuo =ne -wlv yı, -e mɔ, -Yusu 'Klsu 'kv ni, 'kı 'v -aan -ta'. Ke- Nyısva ni 'a nunuo, -e di=e nu, nyibli 'mv=v 'ye, -e mɔ, e 'sii 'v yı, -e nu=o, nyibli, -v ni la yinyre-tebli, ti -hi la a ti 'yri, Nyısva 'ni -pvv=v la =nu yru le, 'a =wlv a 'lila a -ti. Kee, -te ti ne -bv, e tve =ne nyibli ni, -e mɔ, e 'sii 'v yı. 'A 'mumu, e -hve bv nu de -mv', -e 'sii 'v yı, 'ti- 'e -hve bv 'sii 'v nyibli -mv' yı, -v kuo -Yusu 'Klsu =wlv yı.

²⁷'A -ti, -a 'yı 'hru -ko, 'klɔ -mɔ 'klɔ, 'kı -ba 'yaa 'lı -aan dıçnu 'lı, -e nu=o, nyiblio 'bv =tuu wen 'v Moise a tete a pepe 'v, -e -bi e ko wen 'hru, 'kı bv 'yaa wen 'lı 'a dıçnu 'lı. Kee, Nyısva kla 'hru yı, -e ko wlcn nyiblio 'yı 'lı 'a dıçnu a 'l'yaaale 'lı -we. 'Hru a 'mv, e nc- mɔ, -ba kuo -Yusu 'Klsu =wlv yı, ²⁸-e nu=o, -a yi=e ni, -e mɔ, Nyısva yı 'sii 'v nyibli -mv' yı, -v kuo -Yusu 'Klsu =wlv yı. E 'yı nyibli -mv' 'pa-, -v -tui 'v Moise a tete 'v, e 'ni 'sii=e 'v =nu yı. ²⁹=Bı Nyısva mɔ -Juukve ni -do a Nyısva =niç? =Bı e 'yı dakɔ -bı a Nyısva 'pa'? 'Uvn-, e mɔ dakɔ a pepe a Nyısva =niç, ³⁰-e nu=o, Nyısva mɔ Nyısva ni -do. -Juukve 'bv kuo -Yusu 'Klsu =wlv yı, Nyısva di 'v =nu yı 'nt 'sii -ni, 'kı 'v 'a dıçnu ye'. Dakɔ -bı a nyibli, de ni -do, nc- =niç. 'Bv kuo -Yusu 'Klsu =wlv yı, Nyısva di 'v =nu yı 'nt 'sii -ni, 'kı 'v 'a dıçnu ye'. ³¹'Bv mɔ, -ba yı le ni pi, -e mɔ, Nyısva yı 'sii 'v nyibli yı, 'kı 'v 'a dıçnu ye', -kötü v kuo -Yusu 'Klsu =wlv yı, -bı e -hen 'nyre, ke- -a pi: «A 'ni -tuu 'v tete 'v?» 'Uvn-, e 'yı 'mv le -ni. 'Bv mɔ, -ba kuo -Yusu 'Klsu =wlv yı, -e -bı -a ko 'klt, 'kı -ba -tuu 'v tete 'v.

-Te Nyısva nu la 'v Abrahamu a y'tsiile

4 ¹-Aan 'bı gbagbu, -e mɔ Abrahamu, =bv pv=v 'a de yı. -Bı' Nyısva nu la 'v 'a yi'siile 'lı? ²Nyısva 'yı la 'v=v yı 'sii -ni, 'kı 'v yinc-tebli -mv', Abrahamu ni la a -ta!. 'Bv mɔ, Nyısva 'bv 'sii wen 'v=v yı, 'kı 'v yinc-tebli -mv', -e ni la a -ta', -e -bi Abrahamu a 'mv, e di ko la 'hru, 'kı bv 'yaa la 'lı 'a dıçnu. Kee, e 'yı la 'hru -ko, 'kı bv 'yaa la 'lı 'a dıçnu, 'kı 'v Nyısva ye'. ³Ke- v nu la 'a 'cicru, 'kı 'lı Nyısvacrien 'kwli, -e mɔ: «Abrahamu kuo la Nyısva =wlv yı. E nc- nu=o, Nyısva 'e 'sii la 'v=v yı, 'kı 'v 'a dıçnu ye!» ⁴Ba ko 'a yiyie, -e mɔ, nyiblio 'bv nu -kuan, 'bv -nyi=e de, 'kı 'v -kuan -mv', e -nu a -ta', de a 'mv, nc- mɔ 'a 'peeple. U 'yı -ne=e -nyi dadu. ⁵Kee, 'kı 'v Nyısva -mɔ, e ni 'dɔ. 'Bv mɔ, nyiblio 'bv kuo Nyısva =wlv yı, 'ti- 'bv 'yı le

-pv, -e mɔ, ε 'sii 'v yι, 'kι 'v Nyisva ye', 'a yιnɔ-kvan a -ti, -e -bi nyiblo a 'mv, nɔ- Nyisva yι 'v yι 'sii -ni, 'kι 'v 'a dιɔnv ye'. Nyisva kɔ 'hru, 'kι bu 'sii 'v de'kukununu yι, 'kι 'v 'a dιɔnv ye'. Kε- ε ni 'waa -haande a -mɔnunuuo. Ε ni-e ni, 'kι 'lι daduve 'kwli. ⁶ -Tι ni -do a 'mv, ε nɔ- bodɔ Dafidi hla la. Nyibli -mv', Nyisva yι 'v yι 'sii -ni, 'kι 'v 'a dιɔnv ye', 'ye -bu v 'ye ni nu -haande, nɔ- kɔ -ti ε hlee la kι. Nyibli a 'mv, nv- kɔ plɔ a bleele. ⁷Ε wen 'ni:

«Plɔ a bleele, 'kι 'v nyibli -mv' -mɔ,
-v kɔ de 'kuku Nyisva 'wowlə -ni,
'ti-, -v kɔ yinyyre-tebli a -ti Nyisva -hru -mɔ.

⁸ Plɔ a bleele, 'kι 'v nyibli -mv' -mɔ,
Nyisva 'ye ni yee -ti,
'waa ŋmli 'kukui a -ti.»

⁹ -Tι -bv, Dafidi hla la, -bi ε -hen 'nyre, -e mɔ, -Juukve ni -do, nv- kɔ plɔ a bleele? 'Uvn-, nyibli -mv', -v 'yι -Juukve 'pa-, v di kɔ plɔ a bleele -we. Kε- -a pu wen: Abrahamu kuo la Nyisva =wlv yι. Nɔ- nu=o, Nyisva 'e 'sii la 'v=v yι, 'kι 'v 'a dιɔnv ye'. ¹⁰ -Bι ti -kɔ 'yri Nyisva 'sii la 'v=v ye', -bi ti a 'mv 'yri Abrahamu a 'mv, ε nu la -Juukve a de -mv', -e mɔ yι'bibe ni, 'kι ε 'mv 'v yι 'sii -ni, 'kι 'v Nyisva ye'. 'Uvn-, ti a 'mv 'yri, ε 'ye la yι ni 'be. ¹¹ Ti -kɔ 'yri, ε 'ye la yι ni 'be, 'kι Nyisva 'sii la 'v=v yι, 'kι 'v 'a dιɔnv ye', -te Abrahamu a 'mv, ε -nu, 'e kuo -ne -wlv yι a -ti. -E -bi -te ε -hi, Nyisva lee la=a ni, -e mɔ, bu 'be yι. Yι'bibe a 'mv, ε mɔ la yruule -niɔ, -e tue la=a nyibli yι, -e mɔ, Abrahamu kuo la Nyisva =wlv yι, 'e 'sii la 'v yι, 'kι 'v Nyisva ye'. 'A -ti, nyibli a pepe -mv', -v 'yι yι 'be, 'ti-, -v kuo Nyisva =wlv yι, nyibli a 'mv, Abrahamu mɔ 'waa 'bai gbagbv -we. -Te Nyisva nu la, 'e 'sii la 'v Abrahamu yι, 'kι 'v 'a dιɔnv ye', ke- ε ni, 'e yι 'v nyibli a 'mv yι 'sii -ni -we. ¹² Nyibli -mv', -v 'be yι, Abrahamu mɔ 'waa 'bai -we. Kee, yι'bibe ni -do 'yι 'lι-1 'lι -we, bu nu=o, -bv -he Abrahamu a 'yu. De -mv', -e ni-e, 'ti- nyiblo 'e yι Abrahamu a 'yu -he, ε nɔ- mɔ, bu kuo Nyisva =wlv yι, -te Abrahamu nu la, 'e kuo la Nyisva =wlv yι, ti -mv' -kɔ 'yri ε 'ye la yι ni 'be.

Nyibli -mv', -v kuo -Yusu 'Klisv -wlv yι, nv- di de -mv', Nyisva pu 'lι kɔ

¹³ Nyisva pu la 'lι-1 ni, -e mɔ, Abrahamu kɔ 'a 'yonu a 'yonu 'hven-, nv- ε di la -tutu a pepe -nyi. Abrahamu bv kuo la Nyisva =wlv yι, nɔ- nu=o, Nyisva a 'mv, 'e 'sii la 'v=v yι, 'kι 'v 'a dιɔnv ye', 'e pu la le, -e mɔ, ε kɔ 'a 'yonu a 'yonu 'hven-, nv- ε di la -tutu a pepe -nyi. Ε 'yι Abrahamu bv yι la 'v Nyisva a tete ni -tui -ni a -ti 'pa-. ¹⁴ Nyibli -mv', -v -tui 'v tete, 'bv pu le, tete a 'v=tuule, ε nɔ- v kuo =wlv yι, Nyisva 'bv -nyi wen nyibli a 'mv de -mv', ε pu la le, ε di la -nv -nyi, 'bv ni wen 'mv le, -e -bu nyibli -mv', -v kuo Nyisva =wlv yι, v kuo wen=ε =wlv yι daduv, 'ti-, de -mv', Nyisva pu 'lι, ε 'yι wen 'lι-1 'lι -we, bv mɔ wen -haan-tu. ¹⁵ Kε- ε ni 'mv, -e nu=o, -te nyibli 'win la Nyisva a tete, v 'yι la 'v tete a 'mv 'v =tuu -ni. Ε nɔ- nu=o, Nyisva 'e pu

=nu yru le. 'Bu mo, tete 'bu 'yi 'v -ni, -ε -bi nyiblo -du 'yi 'li=ι 'li -we, bu 'wla tete a 'mu.

16 -ε -bi de -mu', Nyisva pu 'li, ε pu 'li=ι ni, 'ki 'v nyibli -mu', -v kuo =ne =wlu yi -mo. Ke- ε nu 'a nunuo, -ε di=e nu, de a 'mu, ε 'mu =nu=v -nyi, 'ki 'li daduve 'kwli. -ε -bi 'lpude a 'mu, ε -hue=ε ni, bu -nyi=e Abrahamu a 'yonu a 'yonu a pepe. Ε 'ni -nyi=e li=ι nyibli ni -do -mu', -v kuo =ne =wlu yi, 'ti- -v -tui 'v Moise a tete 'v. Kee, ε yi -nyi=e nyibli a pepe, -v kuo Nyisva =wlu yi, =wi yi, -te Abrahamu nu la, 'e kuo la Nyisva =wlu yi, -koti -aan pepe -bu, -v kuo Nyisva =wlu yi, Abrahamu, no- mo -aan 'bai. **17** -Ti a 'mu, v 'cri la=a ni, 'ki 'li Nyisvacrien 'kwli. -Ti a 'mu, ε no- -bu: Ke- Nyisva pi la Abrahamu yi, ε wen: «N nu=o ni, -ni -he dakɔ -huɔhvı a 'bai.» Abrahamu, no- mo -aan 'bai, 'ki 'v Nyisva ye', -koti ε kuo la=a =wlu yi. Nyisva a 'mu, no- -he 'kukunyibli 'klɔ le. Ε ni -do a 'mu, no- ni -tebli yrayri, -ε 'yi 'klɔ -ni. **18** -ε -bi ke- Nyisva pu la Abrahamu yi de, ε wen: «N di=e 'ni nu, -mu 'yu ko.» -Han-ti, 'ki nyibli -bi 'ye ni pu la=a -han-ti, -ε mo, de -mu', Nyisva pu la 'li, ε di la=a 'ni nu. Kee, Abrahamu -mo -bi, ε 'tie kuo la Nyisva =wlu yi, -ε mo, -ti -mu', Nyisva hla la, ε di la=a 'ni nu. -ε -bi 'ki, -ti a 'mu, Nyisva hla la, ε nu la=a ni, Abrahamu 'e -he ke dakɔ -huɔhvı a 'bai. -Ti ni -do a 'mu, ε no- Nyisva hla la=a yi, ε wen: «Na 'yonu a 'yonu di -hvan 'ni -hu.» **19** Ti -mu' -kɔ 'yri Nyisva hlaa la 'v=v -ti a 'mu yi, Abrahamu a 'yri a -wli ni -hun, ε no- mi la 'ki -ce mo. ε yi la=a ni, -ε mo, ε ku la ni dtaki, 'ti- 'a nvgba Sara, ε 'yi la 'yukɔde. Kee, 'a 'klɔ 'yi la 'li -we, 'ki bu kuo la Nyisva =wlu yi. **20** Ε yi la=a ni, -ε mo, de -mu', Nyisva pu la 'li=ι, ε di la=a 'ni ko, ε 'ni -pu=v la=a gble. 'A -wlu a yikuole -nyi la=a 'klɔ, 'e pi la Nyisva 'nyre le. **21** Ε pu la=a -haan-ti, -ε mo, Nyisva ko la 'klɔ, 'ki de -mu', ε pu la 'li=ι, bu nu la=a. **22** -Te ε kuo la Nyisva =wlu yi, no- nu=o, Nyisva 'e 'sii la 'v=v yi, 'ki 'v 'a diɔnv ye'. **23** -Ti -mu', v 'cri la, 'ki 'li Nyisvacrien 'kwli, -ε mo, Nyisva 'sii la 'v=v yi, 'ki 'v 'a diɔnv ye', ε 'yi ε ni -do a -ta' 'pa-, v 'yi la=a 'cri. **24** U 'cri la=a ni, 'ki 'v -aan -ta' -we. 'Bu mo, -ba kuo Nyisva =wlu yi, -ε -ha 'li -aan Kukɔnyɔ -Yusu 'kukunyibli 'nyi, 'ti-, -ε -ha=a 'klɔ, -ε -bi ε di=e 'ni nu, -a 'mu 'v yi 'sii -ni, 'ki 'v=v ye'. **25** -Yusu a 'mu, Nyisva -ha la=a ni, -ε di=e nu, ε 'mu 'kv, -aan de 'kuku a -ti, 'ti- 'ε -ha la=a 'klɔ, -ε di=e nu, ε 'mu 'v -a mu yi 'sii -ni, 'ki 'v 'a diɔnv ye'.

-A ko Nyisva 'hvèn-, -a ween ki bu

5 **1** ε mo -han-ti -niɔ, Nyisva 'sii 'v -a mu yi, 'ki 'v 'a diɔnv ye', -koti -a kuo =ne =wlu yi. No- nu=o, -a ko=ɔ 'hvèn-, -a ween ki bu, 'ki 'v de -mu', -aan Kukɔnyɔ -Yusu 'Klisu nu a -ti. **2** -ε -bi -Yusu 'Klisu a 'mu, no- kla 'hru yi, 'ki -ba 'muε Nyisva yre, ε 'mu -a mu -haande -mo nu, 'ki 'li daduve 'kwli, -ε nu=o, -a kuo =ne =wlu yi. -Haande a 'mu, ε no- -a 'ble kva -tee. 'Ya 'v 'lu de, -a ni dɔdu, -koti -a yi=e ni -tee, -a yi=ι -ple, -ε mo, Nyisva di=e 'ni nu, -a 'mu -ti a 'yi'bubua ko, -te ε -nu, 'e ko -ti a 'yi'bubua. **3** ε 'yi ε ni -do a

'mv 'pa-, 'a dɔdu 'nɪ -nu=o lɪ -a mv, kɛɛ, -a ni dɔdu -we, 'kɪ 'lɪ -hivɛn a 'yiye 'kwli, -kɔtɪ -a yi=e nɪ, -ɛ mɔ, -hivɛn -mv', 'a 'yiye, ε yɪ -a mv 'nɪ -hɛɛ -nɪ, 'kɪ -ba 'nyɪ =wlv a 'lɪla. ⁴ -Wlv a 'lɪla a 'mv, ε ni=e nɪ, =a yɪ 'lɪ -tɪ -we. 'Bv mɔ, -ba -we 'lɪ -tɪ, -ɛ -bɪ -a kuo =ne =wlv yɪ, -ɛ mɔ, -tɪ -mv', Nyɪsva -hla, ε di=e 'nɪ nu. ⁵ 'Bv mɔ, -ba yɪ =wlv a yɪkuole le nɪ ni, ε 'yɪ 'lɪ =lɪ -we, bv mɔ dadu, -ɛ nu=o, Nyɪsva tɔɔ =ne -a mv yɪ, -te ε nu -aan nvɛle, 'ɛ -nyi -a mv 'a -Hihiu. 'A -Hihiu a 'mv, nɔ- kɔ 'kwli ε naa 'lɪ, 'ɛ tɔɔ =ne -a mv, 'kɪ 'lɪ -aan =wli kɪ, -ɛ mɔ, ε nvɛ ne -a mv nɪ diaki.

⁶ Iin, ti -hi la a ti 'yri, -a 'yɪ la 'kli -kɔ, 'kɪ -ba wa la. Kɛɛ, ti -bu 'yri, -Yusu 'Klisv, nɔ- di, -ɛ 'kv, 'kɪ 'v -a mv -tɪ'wlanyv a -ta'. Ti, Nyɪsva wa la 'nyre, nɔ- kɔ 'yri -Yusu 'kvv la 'v. ⁷ -A yi=e nɪ, -ɛ mɔ, ε kla 'mv, 'kɪ nyiblo -bɪ bv 'kv, 'kɪ 'v 'a 'bɪ a -ta', 'ye -bu 'a 'bɪ a 'mv, ε mɔ -haannyiblo, -ɛ -tui 'v tete. 'A 'bɪ a 'mv, 'bv yɪ -haande nɪ ni, -baklɛ, nyiblo -dv -we 'lɪ bv wen bv 'kv, 'kɪ 'v 'a -ta' nɪ. ⁸ Kɛɛ, -Yusu 'Klisv 'kv nɪ, 'kɪ 'v -aan -ta', -te -a 'tɪe mɔ la -tɪ'wlanyv. Kɛ- Nyɪsva nu -a mv 'a nvɛle gbagbv a yɪtɔɔle. ⁹ -Yusu 'Klisv a 'mv, -ɛ 'kvv 'v -aan -ta', 'a -hlu a -tɪ, Nyɪsva 'ɛ nu=o, =a 'sii 'v yɪ, 'kɪ 'v=v ye. -Te ε nɪ 'mv le, -ɛ -bɪ -a pʊ=v =han-tɪ, -ɛ mɔ, -Yusu 'Klisv di -a mv 'nɪ wa, 'kɪ 'v Nyɪsva a yrv a pvpvv -mɔ. ¹⁰ Ti -hi la a ti 'yri, -te -a 'tɪe yraa la Nyɪsva, Nyɪsva nu la=a nɪ, ε kɔ -a mv 'hvɛn-, =a -mvɛ, =a kɔ kibuwéenle, -ɛ nu=o, 'a 'Yu -Yusu 'Klisv 'kv nɪ -aan -ta'. -Te ε nɪ 'mv le, -a pʊ=v =han-tɪ, -ɛ mɔ, ε di -a mv 'nɪ wa pepe, -kɔtɪ 'a 'Yu a 'mv, ε -hɔn 'lɪ 'kvkvnyibli 'nyɪ nɪ, 'ɛ 'hri 'klo. ¹¹ 'Ya 'v 'lu de, -a ni dɔdu, Nyɪsva a -tɪ. -Aan Kvkvnyɔ -Yusu 'Klisv, nɔ- nu=o, =a ni dɔdu. Nɔ- -nu=o -we, -a kɔ Nyɪsva 'hvɛn-, =a -mvɛ, =a kɔ kibuwéenle. -ɛ -bɪ kɛ- ε nɪ 'mv.

Adamv kɔ -Yusu 'Klisv 'hvɛn-

¹² Yɪ-he-nyre a ti 'yri, nyiblo -bv, -ɛ mɔ Adamv, nɔ- 'wla la -tɪ, 'kɪ 'v Nyɪsva ye'. Nyiblo nɪ -do -nu la=a. 'A -tɪ a 'wwvla a 'mv, nɔ- ya 'nɛ- de 'kuku 'klo kɪ, de 'kuku a 'mv, ε ya 'kvkvv. ε nɔ- nu=o, 'kvkvv 'ɛ yɪ nyibli a pepe ye, -kɔtɪ nyibli a pepe nu de 'kuku. ¹³ Yɪ-he-nyre a ti 'yri, nyibli ni la de 'kuku, 'tɪ- Nyɪsva 'ɛ -nyi la 'a tete Moise. -Te tete 'ye la 'nɛ- 'klo kɪ nɪ nɪ, Nyɪsva 'nɪ 'beti=e la de 'kuku, -tonyibli ni la a -tɪ. ¹⁴ Kve 'lɪ Adamv a ti 'yie bv, -bv ye Moise a ti kɪ, 'ye -bu Nyɪsva bv 'ye nɪ 'beti la de 'kuku a -tɪ, 'kvkvv kɔɔ la nyibli win kɪ. Adamv 'yɪ la 'v Nyɪsva 'v =stuu -nɪ. -ɛ -bɪ -te 'a de 'kuku nɪ la 'mv, nyibli a -ne 'yɪ la 'mv le -nɪ, kɛɛ, 'kvkvv kɔɔ la =nu win kɪ.

Adamv, nɔ- pu nyibli -hvɔhvɪ a 'hru ye', -Yusu 'Klisv 'ɛ pu nyibli -hvɔhvɪ a 'hru ye' -we. ¹⁵ Kɛɛ, v nɪ 'hvɛn a 'mv, v nɪ dvɔdɔyo le. -Haande, Nyɪsva nu -a mv -mɔ, 'kɪ 'lɪ daduve 'kwli, ε 'yɪ Adamv a de 'kuku yɪ 'wɪ. Nyiblo nɪ -do a 'mv, -ɛ mɔ Adamv, 'a de 'kuku a -tɪ, nyibli -hvɔhvɪ 'v 'kvkvv le. Kɛɛ, Nyɪsva a -haande, ε ni -a mv -mɔ, 'kɪ 'lɪ daduve 'kwli, ε -hi 'v nɪ. -Haande a 'mv, nyiblo nɪ -do -mv', -ɛ mɔ -Yusu 'Klisv, ε nɔ- kɔ -tɪ 'ɛ nu=o nyibli

-hvɔ̃hvɔ̃ -mɔ̄. 16=Haande, Nyisva ni nyibli -mɔ̄, de ε yi -a mu -nyi, ε ni 'dɔ̄. De 'kuku, nyiblo ni -do -nu, de ε yi -a mu -nyi, ε ni 'dɔ̄ -we. Nyiblo ni -do -mu', 'a de 'kuku nu=o nt, 'e -he -t'wlanyɔ̄, Nyisva a -bati 'e klo=o. Kee, Nyisva 'bu yi nyibli -haande -mɔ̄ ni ni, 'yi -bu u nu yinyre-tebli -hvɔ̃hvɔ̃, ε yi 'sii 'v =nu yi, 'ki 'v 'a dɔ̄nu ye', 'ki -bati 'ye ni klo =nu. 17=ε mɔ̄ =han-ti, nyiblo ni -do, nɔ̄- nu de 'kuku, 'kukvu 'e kɔ̄ ke nyibli a pepe win ki, nyiblo ni -do a 'mu, 'a -ti. Kee, nyiblo -bi -mu', -ε mɔ̄ -Yusu 'Klisu, 'a -kvan ni 'dɔ̄. Nyibli -mu', Nyisva ni -haande -hvɔ̃hvɔ̃ -mɔ̄, 'ti-, -v 'sii 'v yi, 'ki 'v=v ye', -Yusu 'Klisu a -ti, v di kɔ̄ 'klo yrayru, -ε 'ye ni -we 'lt, 'ti-, v di 'wɪ bodiɔ̄pu kɔ̄ 'kunpu 'hvɛn- yi. -E -bi -tebli a pepe a 'mu, -Yusu 'Klisu a -ti =ni, Nyisva 'e ni -a mɔ̄=c -mɔ̄.

18=A -ti, -a yi=i 'ni 'ye, -ε mɔ̄, Nyisva a -bati klo nyibli a pepe ni, nyiblo ni -do, -ε mɔ̄ Adamu a de 'kuku a -ti. Kee, nyiblo ni -do -bi -mu', -ε mɔ̄ -Yusu 'Klisu, -ε nu -haande, ε yi -hee nyibli a pepe, -bati 'ni -ha =nu klo, 'e yi =nu -haan'klo -nyi. 19=ε mɔ̄ -tee, Nyibli -hvɔ̃hvɔ̃ -he -t'wlanyu, -kɔ̄ti nyiblo ni -do 'yi 'v Nyisva 'v =tuu -ni. Kee, nyiblo ni -do -bi -mu', -ε mɔ̄ -Yusu 'Klisu, ε nu=o ni, nyibli -hvɔ̃hvɔ̃ 'v 'sii 'v yi, 'ki 'v Nyisva ye', -kɔ̄ti ε nɔ̄ -mɔ̄ -bi, ε =tuu 'v Nyisva ni.

20 Nyisva -nyi nyibli tete ni, -ε di=e nu, v 'mu=v yru, -ε mɔ̄, 'waa yinyre-tebli -hv ni. 'Bu mɔ̄, -ba yi=i ni yrui, -ε mɔ̄, -aan yinyre-tebli -hv -ni, -ε -bi -a yrui=e ni -we, -ε mɔ̄, Nyisva a -haande, ε nu -a mu -mɔ̄, 'ki 'lt daduke 'kwli, ε bii ki, 'e -hi 'v -aan yinyre-tebli 'v. 21=Te de 'kuku ni la, 'e kɔ̄ la nyibli win ki, 'ti- 'e 'lule la =nu le, ke- Nyisva a -haande ni, 'e kɔ̄ nyibli win ki, 'ti- 'e yi 'v =nu yi 'sii -ni, 'ki 'v 'a dɔ̄nu ye', -a 'mu 'klo yrayru, -ε 'ye ni -we 'lt kɔ̄. -Aan Kukɔ̄nyɔ̄ -Yusu 'Klisu, nɔ̄- kla 'hru a 'mu yi.

-A kɔ̄ -Yusu 'hvɛn-, -a 'kv ni, =a 'hri 'klo

6 1-Baklé, nyiblo =du di 'ni 'beti -ni: «'Bu mɔ̄, 'bu ni 'mu le, =bi -ba 'cibi 'v de 'kuku a nunuo, -ε di=e nu, Nyisva a -haande, ε ni -a mu -mɔ̄, 'ki 'lt daduke 'kwli, ε 'mu kle -bii -ni de?» 2='Klo -mɔ̄ 'klo. ε 'ni -ni=i 'mu le ni. ε 'wɪ yi, -a 'kv ni, 'ki 'v de 'kuku -mɔ̄. De 'kuku 'yi 'ki yi -blee -ni, bu kɔ̄ ne -a mu win ki de. -A 'yi yi -blee -ni, -ba 'cibi 'v de 'kuku a nunuo. 3=Bi a 'yi=i -yi, -ε mɔ̄, -te v pu -a mu 'nie 'lu, -a kɔ̄ -Yusu 'Klisu 'hvɛn-, -a -muε ni. ε -hen 'nyre, -te ε nu la, 'e 'kv la, ke- -a -nu, =a 'kv -we. 4=ε -bi -te v nu la 'v 'a 'v-hihia, -aan 'mumu, ke- v nu 'v -aan 'v-hihia -we, -ε di=e nu, -aan 'Bai Nyisva 'mu -a mu 'klo yrayru -nyi, -te ε -nu, 'e -ha 'lt -Yusu 'Klisu 'kukunyibli 'nyi, 'e -nyi=e 'klo yrayru, 'ki 'lt 'a -ti a 'yi'bubua a 'kli 'kwli.

5=A -ti, -aan 'kukvu 'wɪ -a 'kukvu yi. -E -bi ε kɔ̄ -a mu 'hvɛn-, -a -muε ni. -Te Nyisva -nu, 'e -ha 'lt-i 'kukunyibli 'nyi, 'e -nyi=e 'klo yrayru, ke- ε di nu, ε 'mu 'lt -a mu 'kukunyibli 'nyi -ha -we, 'ti- ε 'mu -a mu 'klo yrayru -nyi. 6=Bi kɔ̄ 'a leyuyruo, -ε mɔ̄, -te -Yusu 'Klisu 'kvu la 'v tugbe 'yie, -aan 'klo 'ka -a ni la, Nyisva kɔ̄ la 'v=v tugbe 'yie -we, -ε di=e nu, -aan 'klo 'ka

a 'mv, ε 'mv bv -we, -a 'nι -ha 'kι de 'kuku a -koyo' pa de, ⁷-ε nu=o, 'bv mɔ, nyiblo a 'klɔ 'ka 'bv 'kv, de 'kuku 'yι 'kι=t 'kli kι -kɔɔ -ni de. ⁸-Tε -a 'kv, -a kɔ -Yusu 'Klusv 'hvən-, -a yi=e nι, -ε mɔ, ε kɔ -a mv 'hvən-, -a di nι 'klɔ. ⁹-A yi=e nι -we, -ε mɔ, -Yusu 'Klusv -hɔn 'lι 'kukunyibli 'nyi nι, 'e 'hri 'klɔ. 'Klɔ -mɔ 'klɔ, ε 'nι 'kv=u 'kι nι de. 'Kukvv 'yι 'kι=t 'kli kι -kɔɔ -ni de. ¹⁰Ε 'kv nι, -ε di=e nu, de 'kuku 'nι -ha -a mv 'kli kι -kɔɔ -ni. 'A 'kukvv mɔ 'wɔ nι -do, ε 'yι 'wι nι 'hvən 'pa-. -Ε -bι -te ti ne -bv, -te ε te yι bv, 'kι ε nι 'v Nyisva 'hvι. Ε kɔ Nyisva 'hvən-, v -mve nι. ¹¹-Ε -bι 'kι 'v 'a mv -mɔ, de nι -do, ε nɔ- =nι. Ba kɔ 'a yiyie, -ε mɔ, a 'kv nι, 'kι 'v de 'kuku -mɔ. De 'kuku 'yι 'kι 'a mv 'kli kι -kɔɔ -ni. Ba yi=e -we, -ε mɔ, a nι 'klɔ, a kɔ Nyisva 'hvən-, 'a -mve -we, -kɔtι a kɔ -Yusu 'Klusv 'hvən-, a -mve nι.

¹²-Ε -bι -te ε nι 'mv le, a 'nι 'ween 'lι=t kι, 'klɔ -mɔ 'klɔ, 'kι de 'kuku bv kɔɔ ne 'a mv 'kli kι. Yinyre-tebli -mv', 'aan =wli -hvε, a 'nι 'kvee 'lι=t =wien. Bv bi 'lι 'a mv 'kwli, -ε mɔ, a di 'nι 'kv. ¹³Yruyru, a 'nι 'ween 'lι=t kι de, 'kι de 'kuku bv 'ye 'hru, 'kι 'lι 'a mv 'lι, 'kι ba nu de -hvan. Kεε, de, a kɔ ba nu, ba -nyi 'aan dɔɔnu Nyisva, -kɔtι ε 'wι yι, a 'kv nι, 'tι- 'a 'hri 'klɔ, 'kι 'lι 'klɔ yrayrv 'kwli. Ba -ha 'aan dɔɔnu pepe, 'kι 'v Nyisva -mɔ, ε 'mv 'lι 'a mv 'lι -naa -nι, a 'mv 'a -kvan nu. ¹⁴'A -tι, de 'kuku 'nι 'kɔɔ 'lι 'a mv win kι de, -kɔtι ε 'yι tete a 'v=tuule 'pa-, ε 'nι -nu=o lι=t, a 'nι 'sii=e 'v yι, 'kι 'v Nyisva ye'. Kεε, Nyisva nu 'a mv -haande -mɔ, 'kι 'lι dadvke 'kwli. Ε nɔ- nu=o, 'a 'sii 'v yι, 'kι 'v Nyisva ye'.

-A mɔ Nyisva a -koyo

¹⁵-Bakle, nyiblo -dv di=e 'nι hla, -ε mɔ: «Nyisva a -haande -mv', ε ni -a mv -mɔ, 'kι 'lι dadvke 'kwli, nɔ- we -a mv, ε 'yι tete a 'v=tuule 'pa-, ε 'nι -wa=a lι -a mv. -Tε ε nι 'mv le, -ε -bι -a kɔ 'hru, 'kι -ba nu de 'kuku.» 'N yι 'a mv 'nι -lee -nι: 'Uvn-, ε 'yι 'mv le -nι. ¹⁶Ba kɔ 'a yiyie, -ε mɔ, 'ba -nyi 'aan dɔɔnu nyiblo, 'ba pv le, a di 'v=v 'nι -tuu -nι, -ε -bι a -he nyiblo a 'mv, 'a -koyu. 'Bv mɔ de 'kuku, 'bv kɔɔ ne 'a mv win kι, -ε -bι a mɔ de 'kuku a -koyo, -ε -bι a blee 'kvkvv yι. Kεε, 'bv mɔ, 'ba yι 'v Nyisva nι -tui -nι, -ε -bι a mɔ Nyisva a -koyo, 'tι- ε di 'v 'a mv yι 'nι 'sii -nι, 'kι 'v 'a dɔɔnu ye'. ¹⁷Ti -hi la, a mɔ la de 'kuku a -koyo. Kεε, Nyisva a 'wio, -kɔtι 'a -tι a -tee -mv', v tɔɔ ne 'a mv, a 'blee-e kva -tee, 'tι- 'a -tuu 'v Nyisva 'v. ¹⁸A 'yι 'kι de 'kuku a -koyo 'pa-. Nyisva =gble 'a mv nι. -Ε -bι ε nɔ- kɔ -koyo a -he 'kι, -ε di=e nu, a 'mv de -mv', -ε 'sii 'v yι nu. ¹⁹'N pt=t -koyo a de yι, -ε di=e nu, a 'mv=u le yru -tee. Ti -hi la, a -ha la 'aan dɔɔnu nι pepe, 'kι ba nu la 'a -ne yinyrede -dv. -Tε a nu la, 'a -ha la 'aan dɔɔnu, 'kι ba nu la yinyre-tebli, ke- ba nu, ba -nyi 'aan dɔɔnu a pepe Nyisva, ba mɔ 'a -koyo, -ε di=e nu, a 'mv de -mv', -ε 'sii 'v yι nu, 'aan nunu-tebli a pepe 'mv 'lι yre -we -tee.

²⁰Ti -hi la a ti 'yri, -te a 'tιe mɔ la de 'kuku a -koyo, a 'nι -hie=e la de -mv', -ε 'sii 'v yι 'lu -mɔ le. ²¹Ti a 'mv 'yri, a nι la yinyre-tebli, -ε kɔ -tui nι ke 'a mv. De a 'dι -bι a -ha 'lι=t 'kwli 'lt? -Tebli a 'mv, ε ni=e nι, nyibli 'v

'kukvi le, 'v hlve Nyisva -mɔ le. 22 -E -bi -te ti ne -bv, a 'yi 'ki de 'kuku a -koyo 'pa- de. Nyisva -gble 'a mv ni, 'a -he 'ki 'a -koyo. -Haande a -he 'li=1 'kwli, nɔ- mɔ 'aan nunu-tebli 'sii 'v yi, 'ti- Nyisva di -nyi 'a mv 'klɔ yravru, -e 'ye ni -we 'li. 23 Nyiblo 'bv nu de 'kuku, ε bleε 'kvkvu yi. 'Kvkvv a 'mv, -e mɔ Nyisva a -mɔlehlɔɔl, nɔ- mɔ de 'kuku a 'peelε. Kεε, Nyisva -mɔ -bi, ε -nyi -a mv 'klɔ yravru, -e 'ye ni -we 'li, 'ki 'li daduke 'kwli. 'Klɔ yravru a 'mv, nɔ- mɔ, -a kɔ -aan Kvkvnyɔ -Yusu 'Klsv 'hvεn-, -a -mvε ni.

Tete 'yi 'ki -a mv 'kli ki -kɔɔ -ni de

7 1'Na 'dιayinu -na, 'a mv -mv', -v yi tete, 'a mv 'n yi 'li -mɔ -hlee -ni. 'Bι a yi-e ni, -e mɔ, nyiblo -bv, -e ni 'klɔ, tete kɔɔ -ne 'kli ki. Kεε, nyiblo 'bv 'kv, -e -bi tete 'yi=1 'kli ki -kɔɔ -ni de. 2-Bv pu=v nvgba kɔ 'a nyibw 'hvεn- a de yi. Nvgba 'bv kɔ nyibw, ε 'yi 'hru -kɔ 'ki bv hie 'v=v bv, bv mu nyibw -bi kɔ, 'bv mɔ, 'a nyibw a 'mv, 'bv 'tε ni 'klɔ, -kɔtι ε 'yi tete 'pa-. Kεε, 'a nyibw, 'bv 'kv, -e -bi nvgba a 'mv, ε kɔ 'hru, 'ki bv mu nyibw yravru -bi kɔ. Ε 'yi -ja. 3 Kεε, nyibw a 'mv, bv 'tε ni 'klɔ, 'ti- 'a nvgba 'bv hie 'v=v bv, 'bv kɔ nyibw -bi, -e -bi tete wen 'ni, ε nu -wlawli. Kεε, 'a nyibw 'bv 'kv, -e -bi 'hru pe 'v bv, 'ki bv mu nyibw -bi kɔ. Ε 'yi -ja. 'Bv kɔ nyibw -bi, ε 'yi -wlawli -nu.

4'Na 'dιayinu -na, ke- 'aan de ni 'mv. Tete 'yi 'ki 'a mv 'kli ki -kɔɔ -ni de. Ε 'wi yi, a 'kv ni, -kɔtι ti -mv' -kɔ 'yri -Yusu 'Klsv 'kv la, 'aan 'mumu, a 'kv la ni -we. -E -bi ε nɔ- kɔ 'ki 'a mv, =wi yi, -te nyibw yravru ni 'mv. -Yusu 'Klsv, nɔ- Nyisva -ha 'li 'kvkvnyibl 'nyi, ε -ha 'klɔ. 'A -ti, nɔ- kɔɔ 'ki -a mv win ki, -e di=e nu, -a 'mv yinɔ-kvan nu, 'ki 'v=v -mɔ.

5 Ti -hi la a ti 'yri, de -mv', -aan =gbetv, -a -hvε la, ε nɔ- -a ni la. Ti a 'mv 'yri, tete tve la -a mɔ=ɔ ni, -e mɔ, de -a ni la, ε mɔ la de 'kuku -ni. De 'kuku a 'mv, tete tɔɔ la -a mv, ε nɔ- -a -hvε -ba nu la. De 'kuku a 'mv, ε nɔ-nii la 'li -a mv -kvan 'li, ε nɔ- gbe la 'li -a mv 'kvkvu a 'hru wlɔn. 6 Ti -hi la a ti 'yri, tete nu la -a mv 'a -koyo -mɔ. Kεε, -te ti ne -bv, ε 'yi 'ki -a mv 'kli ki -kɔɔ -ni de. Ε 'wi yi, -a 'kv ni. -E -bi -te ti ne -bv, Nyisva a -Hiihu tve ne -a mv 'hru yravru, 'ki -ba nu Nyisva a -kvan. -A 'ni -nu=o 'ki Nyisva a -kvan de, 'ki 'li 'hru 'ka wlɔn, -kɔtι v 'cru la 'li Nyisva a tetecriɛn 'kwli.

Tete tve ne -a mv ni, de- mɔ de 'kuku

7-Baklε, nyiblo -dv di=e 'ni hla, -e mɔ: «Moise a tete, ε mɔ de 'kuku -ni.» 'Uvn-, ε 'yi 'mv le -ni. Tete, nɔ- tɔɔ 'mv, de- mɔ de 'kuku. 'Bv 'yi wen=ε 'cri, 'ki 'li tetecrien 'kwli, -e mɔ, =ni 'tuo 'li -na 'bi a kvkɔde ca -mɔ, 'n 'yi wen 'li=1 -we, -bv yi wen=ε, -e mɔ, de a 'mv, ε mɔ de 'kuku -ni. 8-Tete tete tɔɔ 'mv, -e mɔ, de a 'mv, ε mɔ de 'kuku -ni, -e -bi de 'kuku 'ye 'hru, 'ki 'li 'mv 'li, 'e nu=o, -bv -hvε -bv nu 'a -ne yinyyrede, 'e -tu -wlu, 'ki 'li 'na =wlu ki. Tete 'bv 'yi 'v -ni, -e -bi de 'kuku 'yi 'kli -kɔ. 9 Ti -hi la, -te 'n 'ye la tete ni yi, 'na =wlu 'ni -yee=ε la 'mv -ti. Ε -hen 'nyre, 'ki 'li 'na dιɔnv 'yi, 'n 'mvε

la Nyisva yre; ε 'wɪ yɪ, 'n nɪ la 'klo. Kεε, -te 'n yru Nyisva a tete le, -e -bi 'n -hue =bu =tu de 'kuku a nunuo -wlu, 'ε nu=o, 'nɪ hlc Nyisva -mɔ le; ε 'wɪ yɪ, 'n 'kv nɪ. ¹⁰ Nyisva -nyi nyibli tete nɪ, -e di=e nu, v 'mv =haan'klo kɔ. 'Mɔ -bi, tete a 'mv, ε 'klo 'mv nɪ. 'A -ti, 'n blee 'kukv yɪ. ¹¹ -Te 'n 'wɪn la tete a 'mv, -e -bi de 'kuku 'ye 'hru, 'kɪ 'lɪ 'mv 'lɪ, 'ε kaa 'mv, 'nɪ nu yunyredε. -E -bi 'n blee 'kukv yɪ, de 'kuku a -ti.

¹² 'A -ti, 'kɪ tete -hɔn 'lɪ Nyisva -mɔ. 'A -ne tetebu 'sii 'v yɪ, 'tɪ- 'ɛ nɔ nɔ yɪ.
¹³ -Bɪ ε =hen 'nyre, -e mɔ, =haande, -e mɔ tete, ε 'la 'mv nɪ? 'Uvn-, ε 'yɪ le -nɪ. De -mv', -e 'la 'mv, nɔ- mɔ de 'kuku. De 'kuku a 'mv, 'kɪ ε naa 'lɪ =haande, -e mɔ tete 'kwli, 'ε 'la 'mv. Kε- ε nɪ 'mv, -e di=e nu, -a 'mv=v yɪ -tee, -e mɔ, de 'kuku mɔ de 'kuku -nɪɔ. 'A -ti, -te tete pi le, nyiblo 'nɪ 'nuo 'lɪ de 'kuku, -a yɪ=ɪ 'nɪ 'ye, -e mɔ, de 'kuku nyre yɪ, 'ε -hi 'v 'a -ne =dedede 'v.

-A -hue -ba nu =haande, kεε, yunyredε, nɔ- -a ni

¹⁴ -A yi=e nɪ, -e mɔ, 'kɪ tete -hɔn 'lɪ Nyisva -mɔ, kεε, 'mɔ -bi, 'n 'yɪ 'kli -kɔ, 'nɪ -he de 'kuku a -koyu. ¹⁵ 'Nɪ -yru=o lɪ de -mv', 'n ni le. 'Nɪ -nu=o lɪ de -mv', 'n -hue, kεε, de -mv', 'n 'ye nɪ -hva, ε nɔ- 'n ni. ¹⁶ -Te 'n ni de -mv', 'n 'ye nɪ -hva, ε tve 'mv nɪ, -e mɔ, 'n yru=o le, -e mɔ, tete mɔ =haande -nɪɔ. 'N kɔ tete 'huen-, -a pe nɪ. ¹⁷ 'A -ti, yunyredε -mv', 'n ni, ε 'yɪ 'mɔ 'pa-, 'nɪ -nu=o lɪ=ɪ, kεε, de 'kuku, -e nɪ 'lɪ 'mv 'lɪ, ε nɔ- 'tui 'mv, 'nɪ ni yunyredε a 'mv. ¹⁸ 'Mɔ -bu, -e mɔ -tɪ'wlanyɔ, 'n yi=e nɪ, -e mɔ, 'kɪ 'lɪ 'mv 'lɪ, =haande 'yɪ 'lɪ -nɪ. 'N -hue=ε nɪ dɪakɪ, 'kɪ -bu nu wen =haande, kεε, 'n 'yɪ 'kli -kɔ, 'kɪ -bu nu=o. ¹⁹ 'A -ti, =haande -mv', 'n -hue =bu nu, 'nɪ -nu=o lɪ=ɪ. Kεε, yunyredε -mv', 'n 'ye nɪ -hva, ε nɔ- 'n ni. ²⁰ De -mv', 'n 'ye nɪ -hva =bu nu, 'bu mɔ, 'nɪ yɪ=ɪ nɪ ni, ε =hen 'nyre, ε 'yɪ 'mɔ 'pa-, 'nɪ -nu=o lɪ=ɪ, kεε, de 'kuku -mv', -e nɪ 'lɪ 'mv 'lɪ, ε nɔ- 'tui 'mv, 'nɪ ni=e.

²¹ 'A -ti, de 'n yɪ 'ye, 'a -ne ti, nɔ- mɔ: 'Bu mɔ, 'nɪ -hue =bu nu =haande, yunyredε nɪ -do, nɔ- 'n -we 'lɪ =bu nu. ²² ε =hen 'nyre, 'kɪ 'lɪ 'na =wlv a pεpε kɪ, 'n -hue wen=ε nɪ, =bu =tuu wen 'v Nyisva a tete 'v. ²³ Kεε, 'mɔ -bu, -e mɔ -tɪ'wlanyɔ, 'n yɪ=ɪ nɪ 'ye, -e mɔ, =wlv -hvan nɪ 'lɪ 'mv 'lɪ. =Wlv -hvan a 'mv, ε kɔ =haan=wlv 'huen-, v 'yɪ -pe. =Wlv -hvan a 'mv, ε nu 'mv de 'kuku a -koyu -mɔ. ²⁴ De- kɔ 'na nyai =ti 'mv le 'lɪ? De 'kuku -nɪ 'lɪ 'na =wlv kɪ, 'kɪ ε gbe 'lɪ 'mv 'kvule'. Nyiblo a 'dɪ -bi, -e di 'mv =gble 'lɪ? ²⁵ Nyisva a 'wio. ε nɔ- naa 'lɪ -Yusu 'Klusv 'lɪ, 'ε =gble 'mv, 'kɪ 'lɪ de 'kuku a 'kli bv.

-Ti 'n -hue =bu hla wen, ε nɔ- mɔ: 'na =haan=wlv -hue bv =tuu 'v Nyisva a tete 'v. Kεε, 'na =wlv -hvan -hue bv kvε de 'kuku =wien.

-Ba -ha Nyisva a -Hiihu me le, bv naa ne -a mv

8 ¹'A -ti 'kɪ, nyibli -mv', -v kuo -Yusu 'Klusv =wlv yɪ, 'klo -mɔ 'klo,
Nyisva a -batı 'yɪ 'lɪ=ɪ 'lɪ -we, bv klo =nv, ²-kɔtɪ -te ti ne -bv, Nyisva a -Hiihu a 'kli, nɔ- nεe ne -a mv. -Hiihu a 'mv, nɔ- yɪ -a mv 'klo yravrv -nyi, kɔ, nɔ- ni=e, -a kɔ -Yusu 'Klusv 'huen-, =a -mvε. -Hiihu a 'mv a 'kli, nɔ- nu=o,

'kl de 'kuku a 'kl 'yi 'kl -a mu win kl -ko -ni de. De 'kuku a 'kl a 'mu, no-gbe 'l nyibli 'kvule', ε =hen 'nyre, Nyisva a -molehlcole. ³Moise a tete 'yi la 'kl -ko, 'kl bu -we la de 'kuku a 'kl bu, -koti -a mu -tonyibli, -a 'yi 'kl -ko, 'kl -ba -tuu 'v tete a 'mu 'v. Kee, de -bu, tete 'yi la 'l nunuo 'l -we, Nyisva, no- nu=o. -Te ε nu 'a nunuo, ε no- -bu: Ε lee 'ne- 'a 'Yu -Yusu 'Klisu 'kl kl, -Yusu 'Klisu a 'mu, 'e -he -tonyiblo. 'A -plahvi 'wi- -a mu de'kukununu a -plahvi yi, kee, ε 'yi de 'kuku -nu, 'kl -mo 'klo. Ε di la ni, ε 'mu la 'kv -aan de 'kuku a -ti. 'A 'kvukv vte =ne nyibli ni, -ε mo, Nyisva yraa de 'kuku ni. No- nu=o, yru, Nyisva di wen -a mu le -puv -ni, -Yusu, no- ε puu =ne le.

⁴Nyisva nu=o ni, -ε di=e nu, -a 'mu 'kl ko pere, de -mu', 'a tete vte ne -a mu, -a 'mu=v nu. -A 'ni -kve=e 'kl -aan diconu a 'lule-hihie =wien le, -ε mo -aan =wh 'kl, kee, Nyisva a -Hihiu, no- -a -he me le, 'kl bu naa ne -a mu, 'e ni=e, -a ko 'kl, 'kl -ba -tuu 'v Nyisva a tete 'v. ⁵Nyibli -mu', -v yi 'waa dicnu a 'lule-hihie =wien le kve, de -mu', 'waa =gbetu, v -hve, ε no- v =mu le 'a -ne ti. Kee, nyibli -mu', -v yi Nyisva a -Hihiu =wien le kve, v nv- -mo -bi, de -mu', Nyisva a -Hihiu -hve, ε no- v =mu le 'a -ne ti. ⁶Nyibli -mu', -v yi 'waa 'lu-mole-hie-tebli =wien le kve, 'a -ne ti, 'hru -mu', -ε ko wlcn v ni 'v, ε no- mo 'kvukv a 'hru. Kee, nyibli -mu', -v yi Nyisva a -Hihiu a -tebli 'lu -mo le -hie, Nyisva yi -nyi =nv 'klo yrayru ko plc a bleel, ⁷-ε nu=o, nyibli -mu', -v yi 'waa 'lu-mole-hie-tebli =wien le kve, v nv- yraa Nyisva. U 'ni -tuu=o 'v Nyisva a tete 'v, 'v 'yi 'kl -ko, 'kl bu -tuu 'v tete a 'mu 'v. ⁸Nyibli -mu', -v yi 'waa =wh 'kl =wien le kve, v 'ni -blee=e h Nyisva a plc.

⁹'A mu -mo -bi, a 'ni -kve=e h 'aan =wh 'kl =wien le, kee, Nyisva a -Hihiu, no- a yi =wien le kve, -koti Nyisva a -Hihiu a 'mu, 'kl ε ni 'v 'a mu ke'. Nyiblo 'bu ni 'v, Nyisva a -Hihiu a 'mu, -ε mo -Yusu 'Klisu a -Hihiu -we, 'bu 'yi 'v=v ke' -ni, -ε -bi ε 'yi -Yusu 'Klisu a nyiblo 'pa-. ¹⁰-Yusu 'Klisu 'bu ni 'l 'aan =wh 'kl, -ε -bi 'a -Hihiu yi -nyi 'a mu 'klo yrayru, -ε nu=o, Nyisva 'sii 'v 'a mu yi, 'kl 'v 'a dicnu ye'. Kee- ε ni 'mu, 'ye -bu 'aan -plahvi di 'kv, de 'kuku a -ti. ¹¹'Ya 'v 'lu de, Nyisva a -Hihiu, -ε -ha 'l -Yusu 'Klisu 'kukunyibli 'nyi, -ε -ha=a 'klo, -Hihiu a 'mu, 'bu ni 'v 'a mu ke', -ε -bi ε mo -han-ti, Nyisva ni -do a 'mu, no- di 'l 'a mu 'kukunyibli 'nyi -ha -we, 'ti- ε 'mu 'a mu 'hvi yrayrt -nyi. Ε di=e 'ni nu, 'kl 'l 'a -Hihiu -mu', -ε ni 'v 'a mu ke' a 'kl 'kwli.

¹²'A -ti, 'na 'diayinu -na, -a blee yi, -ba nu de -mu', Nyisva a -Hihiu -hve. De -bu, -aan =wh 'kl -hve, -a 'yi 'a nunuo -ko. ¹³'Bu mo, 'ba yi de -mu', 'aan =wlu 'ka -hve ni ni, -ε -bi a hlc Nyisva -mo le, ε 'wi yi, 'kl a ni 'l 'kukv a 'hru wlcn. Kee, 'bu mo, 'ba -ha Nyisva a -Hihiu me le, bu -ha 'l yinyre-tebli -mu', -ε ni 'l 'aan =wh kle, -ε -bi a di ko 'klo yrayru. ¹⁴Nyibli a pere -mu', -v -he Nyisva a -Hihiu me le, 'e nee =nv, nv- mo Nyisva a 'yonu. ¹⁵-ε -bi Nyisva a -Hihiu a 'mu, ε 'ni -nu=o h -a mu -koyo -mu', -v yi hvannu pie -mo, kee, ε ni -a mu Nyisva a 'yonu -mo, 'ti- ε ni=e, -a pi le, -ε mo, Nyisva, no- mo -aan 'Bai. ¹⁶Nyisva a -Hihiu vte =ne -a mu ni, 'kl 'l -aan

=wli ki, ko, =a yi=e, -e mo, 'e mo =han-ti, -a mo Nyisua a 'yonu =ni. ¹⁷-Te -a mo Nyisua a 'yonu, 'a -ti, yin=tebli -mu', ε =tu bu, 'ki 'v -a mu -mo, ε di -a mo= 'ni -nyi. -A ko -Yusu 'Klsv 'huen-, -a mu ε di=e -nyi, -koti -te -Yusu 'Klsv nu =huen a 'yiye, ke- -a ni =huen a 'yiye -we. -E -bi 'ki, -a ko -Yusu 'Klsv 'huen-, -a di ko -ti a 'yi'bubua.

=Haande -mu', -a yi -ple

¹⁸'N pu=v =han-ti, -e mo, =huen -bu, -a yi 'ye ti -bu 'yri, ε mo de 'cimie. Nyisua a -ti a 'yi'buale, ε di -a mu -nyi, ε ko =huen a 'mu 'huen-, v 'yi 'li yre 'mumue -ni. -Ti a 'yi'buale a 'mu, ε di 'ni 'bua, ε 'mu 'v =huen a 'yiye 'v -hi. ¹⁹'Klč a pepe yi -ple -nyrōwā -mu', -e ko 'kwli Nyisua di 'v 'a 'yonu pepe' -puv -ni, -e di=e nu, nyibli a pepe 'mu Nyisua a 'yonu a -ti a 'yi'buale 'ye. ²⁰Tebli a pepe, Nyisua -nu, 'ki ε ni 'li 'kvkvv a 'kli bu. ε di -we bu. Nyisua a nunu-tebli a 'mu, ε 'yi=i -hva, 'ki bu ni wen 'li 'kvkvv a 'kli bu, kεε, Nyisua, no- -ha 'li =nu 'a dabu 'nyi, -tonyibli a de 'kuku a -ti. ²¹Nyisua a nunu-tebli a 'mu, v yi=e ni, -e mo, ε di ko -nyrōwā -du, Nyisua 'mu =nu =gble, 'ki 'li 'kvkvv a 'kli bu, 'ti- ε 'mu =nu wa. -Te Nyisua di nu, ε 'mu 'li 'a 'yonu 'kvkvv a 'kli bu -ha, 'ti- ε 'mu =nu -ti a 'yi'buale -nyi, ke- ε di nu -we, ε 'mu 'li 'a nunu-tebli 'kvkvv a 'kli bu -ha, 'ti- ε 'mu =nu -ti a 'yi'buale -nyi. ²²-A yi=e ni, -e mo, kve 'li 'a -wlu=tuule 'yie bu, -bu ye ti -bu ki, Nyisua a nunu-tebli a 'mu, v ni nyai le, 'ti- 'v yi =huen 'ye, 'v 'wi- nvgba yi, -e yi =gbugbla a =huen 'ye. ²³Ε 'yi Nyisua a nunu-tebli ni -do 'pa-, v 'ni -nu=o nyai le, -aan 'mumu, -v mo yi-henyibli, ε -nyi 'a -Hihiu, -a ni nyai le -we, 'ki 'li -aan =wli ki. Kεε, -nyrōwā -ko 'kwli ε di 'v -a mu pepe' -puv -ni, ε di -nyi -a mu 'hui yrayri. -Nyrōwā a 'mu, ε no- -a yi -ple dtaki. ²⁴Nyisua wa -a mu ni, kεε, -tebli a pepe, ε di -a mu -nyi, -a 'tiε 'ye=ε ni kve. Kεε, -a kuo =ne =wlu yi, -e mo, -a di=e 'ni ko. De -bu, -a kuo =wlu yi, ko, -a yi -ple, -e mo, -a di=e 'ni ko, de a 'mu, 'bu mo, -ba yi wen=ε ni 'ye, -e -bi -a 'yi wen 'ki=i =wlu yi -kuo -ni, -koti -a we 'a kvko -mo. Nyiblo 'bu ko de, 'hru 'yi 'ki 'v bu -pe, 'ki bu kuo =ne =wlu yi, ko, bu -ple=e, -e mo, de a 'mu, ε di=e 'ni ko. ²⁵Kεε, de -mu', -a 'yee ni kve, ε no- -a kuo =wlu yi, =a yi=i -ple. -E -bi -a ko =wlu a 'lila, -a yi=i -ple.

²⁶-E -bi 'ki, Nyisua a -Hihiu, no- yi -a mu -hee -ni, -a mu -bu, -v 'yi 'kli -ko. -Te -a di Nyisua a dida nu, -a 'yi=i -yi. Kεε, Nyisua a -Hihiu a 'mu, no- yi 'li Nyisua -mo -hlee -ni, 'ki 'v -aan -ta', 'ki 'li 'a =wlu a pepe ki. -Te ε ni 'a dida, ε -hi 'v -tonyiblo a win ni. ²⁷Nyisua yi de -mu' ni, -e ni 'li -tonyiblo a =wlu ki, 'ε yi de -mu', 'a -Hihiu -hue -we, -e nu=o, 'a -Hihiu a 'mu, ε de Nyisua, 'ki 'v -Yusu a nyibli a -ta', =wli yi, -te Nyisua ni 'a -huhva.

²⁸Nyibli -mu', -v nuε Nyisua, 'ti- Nyisua a 'mu, ε -da, 'ki bu nu 'a -kvan, -a yi=e ni, -e mo, 'a -ne de, -e yi 'v nyre, 'ki 'v =nu -mo, Nyisua ni=e ni, -haande 'ε -huen 'li=i 'kwli, ²⁹-koti kve la 'li bu, nyibli -mu', Nyisua -ha 'li, ε pu =nu 'kibia ki, v 'mu -Yusu yi 'wi, -e di=e nu, 'a 'Yu a 'mu, ε 'mu Yi-heyu'

pa, 'kı 'lı 'yonu -huçhvi 'nyı. ³⁰Nyibli -mu', ε pu 'kibia kı, ε da =nu nı, -ε di=e nu, u 'mu 'a nyibli' pa. Nyibli -mu', ε -da, ε 'sii 'v =nu yı, 'kı 'v 'a dıcnu ye'. Nyibli -mu', ε 'sii 'v yı, ε di -nyi =nu 'a -ti a 'yi'buale.

Nyisva a nvele, ε -hi 'v 'a -ne de ni

³¹-ε -bi -te ε ni 'mu le, -bi' -a di 'kı pu de 'lı? -Te Nyisva ko -a mu 'hvuen-, -a -pe, nyiblo =du 'yı 'lı-i 'lı -we, bu -ha 'v -a mu 'hru wlcn. ³²Nyisva -ha 'a 'Yu nı -do nı, 'kı bu lee 'ne=e 'klo kı, -ε di=e nu, ε 'mu 'kv, 'kı 'v -aan pepe a -ta'. -Te Nyisva -nyi -a mu 'a 'Yu, -ε -bi ε mo =han-ti, ε di -nyi -a mu 'a -ne -haande =du -we, 'kı 'lı daduke 'kwli. ³³-A mu -bu, Nyisva pu 'kibia kı, 'kı -ba -he 'a nyibli, nyiblo =du 'yı 'lı-i 'lı -we, bu yee ne -a mu -ti, -kıt Nyisva a =gbetu, no- 'sii 'v -a mu yı, 'kı 'v 'a dıcnu ye'. ³⁴Nyiblo =du 'yı 'lı-i 'lı -we, bu 'be -aan -bat, -kıt -Yusu 'Klusv a 'mu, ε 'kv nı, 'kı 'v -aan -ta', 'ti- Nyisva 'e -ha 'lı-i 'kvkunyibli 'nyı, 'e -ha=a 'klo. -Yusu 'Klusv a 'mu, 'kı ε 'ni 'v Nyisva 'hvi, 'e de Nyisva, 'kı 'v -aan -ta'. ³⁵-Yusu 'Klusv nve ne -a mu nı. Ε ko -a mu 'hvuen-, nyiblo =du 'yı 'lı-i 'lı -we, bu -huhua -a mu yre, -ε di=e nu, ε 'mu -aan nvele 'kee -ni. 'Bu mo, -ba yı -hvuen ni 'ye, -ba ko 'kla-wliye'yıya, ko, nyibli 'bu yı -a mu -hvuen ni -tui, ko, 'kanu 'bu yı -a mu ni ni, -ba 'yı 'hvilepu-tebli -ko, ko, -hwle ko 'kvkvu 'bu yre -a mu ni mi, -bi -tebli a 'mu, ε =hen 'nyre, -ε mo, -Yusu 'Klusv 'yı 'kı -a mu -nve -ni de? 'Uvn-, ε 'yı 'mu le -ni. Ε 'tue nve ne -a mu. ³⁶Ε mo -tee, -aan -hvuen a 'yiye a 'mu, ε 'wi- -ti -mu', u 'cru la 'lı Nyisvacrien 'kwli, -ε mo:

«Nyisva o,
-mo ko -ti, 'a -ne ti, nyibli 'v =mve -aan 'lila le.
'Kı 'lı -tonyibli 'yi, -a 'wi- blabl yı,
υ gbe 'lı 'laal'».

³⁷Ye =bu ε ni 'mu le, -a yı 'beε 'lı 'kla-wliye'yıya 'kwli =ti pepe, 'kı 'lı -Yusu 'Klusv, -ε nve ne -a mu a 'klt 'kwli. ³⁸'N yi=e ni, -ε mo, ε 'yı -dedede -ko, -bu di -a mu 'yi le -huhua -ni, -a ko -Yusu 'Klusv 'hvuen-, -ε di=e nu, ε 'mu -aan nvele 'kee -ni. Mo, -ba 'tue yı -hunhlun ni pi, -huv', -ba yı ni 'kv, ε 'tue nve ne -a mu. 'Kuo, ko 'a -ne 'klikinide =du, ko kike a -tebli ko -njua a -tebli 'hvuen-, ε bi 'lı yı, ³⁹ko 'klt, -u ni 'lı yakɔ 'kwli, ko -tvu bv, ko 'a -ne -dedede, u 'yı 'lı-i 'lı -we, bu ka Nyisva yı, 'kı bu nve ne -a mu. De -mu', -Yusu 'Klusv -nu, 'kı 'v -aan -ta', ε tue ne -a mo=ɔ yı, -ε mo, Nyisva nve ne -a mu ni.

De -mu', Nyisva pu 'lı, 'kı 'v Yisraekue, -v mo -Juukue -mo

9 ¹-Ti -bu, 'n hle, ε mo =han-ti =ni, -kıt 'mo -Yusu 'Klusv a nyiblo =ni, 'ni -nu=o hi. Nyisva a -Hihiu tue 'mo=ɔ ni -we, -ε mo, 'na pupuwin mo =han-ti =ni, ko, 'na =wlu 'ni -yee=e 'mu -ti. ²'Wen 'ni, 'kla-wliye'yıya -hi 'mu wlcn diaki, ko, 'na =wlu 'mve bv, ³'kı 'v 'na dakɔ, -v mo Yisraekue -mo, -v mo 'na 'dityinu a -ta'. 'Bu mo, 'hru 'bu pe wen 'v bv, 'n di wen=e

'ni hla -we, 'kì Nyisva bu pu wen 'mu 'jrc yi, kɔ, bu -hihia wen -a mu yre, 'n kɔ -Yusu 'Klisu 'huen-, 'bu mɔ, 'bu -we 'li bu wa wen 'na 'diayinu -mu', -v mɔ Yisraekue. ⁴ U mɔ Yisrae a 'yonu a 'yonu, -e mɔ Yisraekue a 'bat. Nu- Nyisva pu 'kübia kì, -e di=e nu, v 'mu 'a 'yonu' pa, 'e tɔɔ =nu 'a -ti a 'yi'bubua, 'e =tu 'yri a gblegble, e kɔ =nu 'huen-, 'e -nyi =nu tete, kɔ, 'e tɔɔ =nu 'hru, -te v di 'a dida nu, e kɔ, -te v di 'v 'a 'v=tuule nu, kɔ, 'e lee =nu de -mu', e di nu, 'kì 'v =nu -mo'. ⁵ Nu- mɔ -aan 'bai gbagbu Abrahamu a 'yonu a 'yonu. Nu- kɔ 'nyi v kɔɔ 'li -Yusu 'Klisu, -e mɔ Nyisva a 'Yu, -e kɔɔ ne 'a -ne =dedede win kì. -Ba pu Nyisva 'nyre le 'a -ne ti. Kε- bu ni 'mu.

⁶ E 'yi 'nyre -hen, -e mɔ, de Nyisva pu la 'li, e 'yi=ι -nu. De Nyisva pu la 'li, e nyre 'v ni, 'ye -bu e 'yi Yisrae a 'yonu a pepe, v 'yi Nyisva a -tee a dakɔ a nyibli 'pa-. ⁷ Abrahamu, e kɔ la 'yonu -huvhui, kεe, e 'yi 'waa pepe, v 'yi Abrahamu a -tee a 'yonu 'pa-. Ti -hi la a ti 'yri, ke- Nyisva pu la Abrahamu yi: «Na -tee a 'yonu, nu- mɔ -na 'yu Yisaki a 'yonu.» ⁸ E -hen 'nyre, 'kì 'li Abrahamu a 'yonu 'nyi, e 'yi 'waa pepe, v 'yi Nyisva a 'yonu 'pa-. Kεe, -e -bi 'yonu -mu', Abrahamu -kɔ, =wi yi, -te Nyisva nu la 'a -huvhua, v ni -do, v nu- Nyisva dεe ne 'a -tee a 'yonu. ⁹ De Nyisva lee la Abrahamu, nɔ- mɔ: «'Yru, -a di kì bi, ti ni -do -bu 'yri, 'n di 'ni di de. 'Kì Sara di 'v 'yu nyibeyu -kɔɔ -ni.»

¹⁰ Kε- e ni la 'mu, 'kì 'v Rebeka -mɔ!. Rebeka a 'mu, e mɔ la Abrahamu a 'yu Yisaki a nvgba =niɔ. E ni la -yrupuyonu a 'kwli. ¹¹⁻¹² Kε- Nyisva pu la=a yi, e wen: «'Hian, nɔ- di -hvan nyi'ka win kì -kɔɔ -ni, -nyrɔwɔ =du.» Ti -kɔ 'yri Nyisva hla la -ti a 'mu, Rebeka 'tie 'ye la =nu ni kue. 'A -ti, 'yonu -mu', e di la kɔ, mɔ, v 'tie 'ye la -haande ni ni, mɔ, v 'tie 'ye la de -hvan ni ni -we. Kε- Nyisva nu la=a, -e di=e nu, e 'mu la=a nyibli -tɔɔ -ni, -e mɔ, de -mu', e -hue, e nɔ- e ni. E te 'li nyibli 'nyi le, 'e -he 'li nyiblo -mu', 'a =wlv -hue. E 'yi nyiblo a 'mu, bu nu -haande a -ti 'pa-, e 'ni -ha-a li=ι. ¹³ E nɔ- v 'cru la 'li Nyisvacrien 'kwli, -e mɔ, Nyisva wen 'ni: «Sakɔbu, nɔ- 'n -ha 'li, 'kì 'v 'na -kuan a -ta', e 'yi Esau 'pa-.»

¹⁴ De a 'dù -bi e -hen 'kì 'nyre 'li? =Bì e -hen 'nyre, -e mɔ, Nyisva a nunu-tebli 'yi 'v yi 'sii -ni? 'Uvn-, e 'yi 'mu le -ni. ¹⁵ Ti -hi la a ti 'yri, ke- e pu la Moise yi, -e mɔ: «'Mo Nyisva, nyiblo -bu, 'n -hue =bu nu -haande -mɔ, e nɔ- 'n di=e -mɔ nu, e kɔ, nyiblo -bu, -e kɔ nyai 'n -hue =bu yru, e nɔ- kɔ nyai 'n di yru.» ¹⁶ Nyisva 'bu -ha 'li nyiblo, e 'mu=v -haande -mɔ nu, e ni=e ni, -kɔtì e nɔ- -hue=e, e 'yi nyiblo bu -hva=a a -ti 'pa-, e 'yi nyiblo a -kuan, e ni a -ti 'pa- -we. ¹⁷ Ba 'ye ke, -ti -mu', Nyisva lee la Esipublugba a bodiɔ, e wen: «'N nu -mu bodiɔ -mɔ, -e di=e nu, =ni 'yi 'v 'mu 'v =tuu -ni, 'mu=v nyibli a pepe yi -tɔɔ -ni, -e mɔ, 'n kɔ 'klì, 'kì 'v -mu kì, 'kì 'ne- -na 'blugba 'kwli, 'ti- 'mu=v nu, 'na 'nyre 'mu 'klɔ a pepe kì bu 'heen -ni.» ¹⁸ 'A -ti, -a yi=ι 'ni 'ye, -e mɔ, nyiblo -mu', Nyisva -hue bu nu -haande -mɔ, e nɔ- e ni -haande -mɔ, kɔ, nyiblo -mu', -e kɔ =wlv Nyisva -hue -bu 'gboklo -ni, e ni=e ni, nyiblo a 'mu, 'a =wlv 'e yi 'gboklo -ni.

De -mv', Nyisva -hue bv nu, ε no- ε ni

19-U -bi di 'ni 'betti -ni: Nyibli 'bu yi yinyre-tebli ni ni, de a 'di -bi -ko -ti Nyisva 'e yi =nu -mɔ 'ple 'lt? 'Bι de -mv', Nyisva -hue, nyiblo -dv 'yi 'lt 'a yi-wuwɔn 'lt -we. 20'Wen 'ni: Nyiblo a 'di -bi -mɔ 'lt, -mɔ a 'mv, -ε ni 'lt Nyisva a -mɔhleel e 'lt? -Bi ya -bv, v -mue, ε -we 'lt bv lee ne 'a mumuenyɔ ni, -ε mɔ: «De- kɔ -ti -ni nu 'na nunuo le 'lt?» 'Uvn-, ε 'yi 'lt=lt 'lt -we. 21Nyiblo -mv', -ε ni yi, ε kɔ 'klt, 'kti bv nu bue, bv nu 'a -ne ya, ε -hue. 'Bu yi=lt ni -hue, bv nu ya -mv', -ε kɔ 'mini, ε no- ε di nu, mɔ, 'bu yi=lt ni -hue, bv nu ya -mv', -ε 'yi 'mini -kɔ, ε no- ε di nu.

22-E -bi Nyisva 'bu yi=lt ni -hue, bv 'wι- yinunyɔ yi, -bi -kɔ 'lt=lt -mɔ? Nyisva -hue=ε ni, nyibli bv yi=e, -ε mɔ, ε -we 'lt bv pu yrv ni -we, kɔ, 'ε ni 'klt kt. Ε no- kɔ -ti, 'e kɔ =wlv a 'lila diakt, 'kti 'v nyibli -mv', ε pu yrv le -mɔ, 'tι- -v blee 'kukvu yi. 23Nyisva -hue=ε ni -we, 'kti nyibli bv yi=e, -ε mɔ, ε kɔ -ti a 'yi'bubva diakt, 'tι- ε -hue bv -nyi -a mv -ti a 'yi'bubva. 24-A mv mɔ nyibli a pepe -mv', ε -da, 'kti -bv mɔ 'a nyibli. Ε 'yi 'lt -Juukve ni -do 'nyi 'pa-, ε 'yi 'lt nyibli -ha. Κεε, 'kti 'lt dako -bi 'nyi, ε -ha 'lt nyibli -we. 25Ε no- mɔ -ti -mv', ε hla la, 'kti 'lt winwlɔn-hanyɔ Hose a 'crien 'kwli, -ε mɔ:

«Nyibli -mv', -v 'yi la 'na nyibli 'pa-,
nu- 'n di 'na nyibli -daa -ni.
Dako -mv', 'n 'yi la -nuε -ni,
ε nu- kɔ nyibli 'n di 'na nvenyibli -daa -ni.

26 -Te -mv', v lee la 'v =nu, -ε mɔ:

A 'yi 'na dako 'pa-,
'kti 'v -te ni -do a 'mv, 'mɔ 'Klohienyisva,
'kti 'n di 'v -nu 'na 'yonu -daa -ni.»

27Nyisva a winwlɔn-hanyɔ Esai, ke- ε pu la, 'kti 'v dako, -v mɔ Yisraekve a -ta', -ε mɔ: «Ye -bu Yisraekve bv -hv wen, =wi yi 'pvwɔn -mv', -ε 'wle 'v 'yru wien bv, ba yi=e, -ε mɔ, 'waa nyibli -mv', Nyisva di wa, v 'yi 'lt=lt -we, bv -hv, 'waa 'cumu gbi ni -do, nu- ε di wa. 28Kukonyɔ Nyisva di di 'ne- 'klt kt, 'wuwli kt, ε 'mv -ti a pepe -mv', v hla la nu, ε 'mv nyibli a pepe, -v ni 'ne- 'klt kt, -bati le -puv -ni.» 29'Ya 'v 'lu de, ke- Esai pu la -we, ti -hi la a ti 'yri:

«Kukonyɔ Nyisva, ε kɔc ne 'a -ne =dedede win kt,
'bu 'yi wen -aan 'yonu a de -bi 'kibla kt -pv,
-a di -we wen bv,
=wi yi -te Sodɔmudic kɔ Gomolidic a nyibli nu la bv-wuwε.»

=Haanttie, -ε ne -Yusu a -ti -mɔ le, -Juukve hia -ne kt

30-Bι' -a di 'kti pu de 'lt? Κε- -a di pu, nyibli -mv', -v 'yi -Juukve 'pa-, v 'ni -mɔc=la Nyisva a 'hru le, -ε di-e nu, v 'mv la 'v yi 'sii -ni, 'kti 'v Nyisva ye!. Κεε, -te ti ne -bv, v 'sii 'v yi, 'kti 'v Nyisva ye', -kɔtι v kuo =ne =wlv yi.

³¹-Juukue -mɔ -bi, v =mve la 'hru le, -ɛ kɔ 'yri v di la 'v -naa -ni, 'ti- v 'mu la 'v yɪ 'sii -ni, 'kɪ 'v Nyisva ye'. KEE, v =mve la tete le, -ɛ di la=a nu, v 'mu la 'v yɪ 'sii -ni, 'kɪ 'v Nyisva ye'. KEE, v 'yɪ 'lɪ -nyre. ³²De a 'dɪ -bi -kɔ -ti, 'kɪ v 'yɪ 'lɪ -nyre 'lɪ? U nv- -mɔ -bi, v daa =nɛ, -ɛ mɔ, v di 'sii 'v yɪ, 'waa nunu-tebli a -ti, 'ti- v 'yɪ Nyisva =wlu yɪ -kuo -ni. 'A -ti, 'waa bu bi 'hɪc yɪ. 'Hɪc a 'mv, ε nɔ- mɔ -Yusu 'Klsv. ³³Ε nɔ- kɔ -ti 'v 'cru la 'lɪ Nyisvacrien 'kwli, -ɛ mɔ:

«KЕ- Nyisva -pv:

Ba pu 'v nva bu. 'Kɪ 'lɪ Siondiɔ 'kwli,

(-ɛ mɔ Jrusre,)

'n di -tu 'lɪ 'hɪc bu.

'Hɪc a 'mv, nyibli a bu v di bi=e yre,

v 'mv =hlɔn le bi.

KEE, nyiblo -bv, -ɛ kuo 'hɪc a 'mv =wlu yɪ,

'n di=e 'nɪ wa.»

10 ¹'N -hue=e ni, 'kɪ 'lɪ 'na =wlu a pepe kɪ, 'na 'dukue -Juukue bu wen=e ki, 'kɪ Nyisva bu wa =nu. 'N de Nyisva ni dɪaki, 'kɪ 'v 'waa wuwa a -ta'. ²'Bv mɔ, 'nɪ yɪ wen ni hle, 'kɪ 'v 'waa -ta', 'n di wen=e 'nɪ hla, -ɛ mɔ, v -hue=e ni dɪaki, 'kɪ bu kue Nyisva =wien, kEE, v 'nɪ -gba=a lɪ -tEE a 'hru -mu', v di wen gba, v 'mv wen=e =wien kue. ³U 'nɪ -yru=o lɪ=i, -tE -mv', Nyisva ni 'v nyibli a 'vyt'siile, 'kɪ 'v 'a dɪonu ye'. U nv- -mɔ -bi, v -hue bu na 'waa dɪonu a =wlu a 'hru, -ɛ di=e nu, v 'mv 'v yɪ 'sii -ni, 'kɪ 'v Nyisva ye'. KEE, -tE Nyisva ni -tonyibli a wuwa, v 'yɪ=i kɪ -wen. ⁴-Tе -Yusu 'Klsv di la 'nɛ- 'klɔ kɪ, ε -tuu 'v Moise a tete ni. Nɔ- kɔ 'kwli ε naa 'lɪ, 'kɪ tete 'yɪ ke 'klɔ -kɔ de, 'kɪ bu wa nyibli. Ε mɔ =han-ti =nɔ, ε 'yɪ tete 'a 'v=tuule 'pa-, ε 'nɪ -nu=o lɪ=i, -a 'nɪ 'sii=e 'v yɪ, 'kɪ 'v Nyisva ye', kEE, -ba kuo -Yusu 'Klsv =wlu yɪ; nɔ-ni=e, =a yɪ 'v yɪ 'sii -ni, 'kɪ 'v Nyisva ye'.

Nyibli a pepe -mv', -v kuo -Yusu =wlu yɪ, nv- Nyisva we

⁵Ti -hi la a ti 'yri, Moise 'cri la=a ni, 'kɪ 'v tete a 'v=tuule a -ta', -ɛ mɔ, 'hru -kɔ wlɔn Nyisva yɪ 'v nyibli yɪ 'sii -ni, 'kɪ 'v 'a dɪonu ye'. -Ti a 'mv, ε 'cri la, ε nɔ- -bv: «Nyiblo -mv', -ɛ =tui 'v tete a pepe 'v, nɔ- di 'klɔ yrayru kɔ.» Ε nɔ- Moise 'cri la. ⁶KEE, nyibli -mv', -v kuo -Yusu =wlu yɪ, 'hru, -ɛ kɔ wlɔn Nyisva yɪ 'v =nv yɪ 'sii -ni, ε nɪ 'dɔ. 'Kɪ 'v 'hru a 'mv a -ta', v 'cri la=a ni, 'kɪ 'lɪ Nyisvacrien 'kwli, -ɛ mɔ: «=Nɪ 'pvv 'lɪ le, 'kɪ 'lɪ -na =wlu kɪ: Nyiblo a 'dɪ -bi, -ɛ di 'lɪ yakɔ 'kwli mu 'lɪ?» 'Betile a 'mv, ε =hen 'nyre, 'hru 'yɪ 'v -hie, 'kɪ -bu mu 'lɪ yakɔ 'kwli, -bv mu -Yusu 'Klsv da, ε 'mv di, -kɔtɪ ε -hɔn 'lɪ ni, 'ɛ di -mv wa mɔ. ⁷=Nɪ 'pvv 'lɪ le -we, 'kɪ 'lɪ -na =wlu kɪ: «Nyiblo a 'dɪ -bi, -ɛ di 'lɪ 'kvkunyibli -mɔ mu 'lɪ?» 'Betile a 'mv, ε =hen 'nyre, 'hru 'yɪ 'v -hie, 'kɪ -bu mu 'lɪ 'kvkunyibli 'nyɪ, -bv mu -Yusu 'Klsv da, -kɔtɪ ε -hɔn 'lɪ 'kvkunyibli 'nyɪ ni. ⁸KE- Nyisvacrien -pv de: «'Kɪ Nyisva a win ni 'v -mv 'hvi, ε 'yɪ -mɔ -hlɔ. Win a 'mv, 'kɪ ε ni 'v -mv wien, kɔ, 'kɪ 'lɪ -na =wlu kɪ.» Win ni -do a

'mv, ε no- -a yı nyibli -lee -ni, -ε mɔ, v bleeę yı, bu kuo Nyisua =wlu yı. ⁹'Bu mɔ, =ni yı le ni pi, 'kı 'v nyibli ye', -ε mɔ, -Yusu mɔ Kukonyɔ =nič, ko, 'bu mɔ, =ni pu=v -han-ti, 'kı 'lı -na =wlu ki, -ε mɔ, Nyisua -ha 'lı=t 'kukunyibli 'nyı ni, 'tı- 'e -ha-a 'klɔ, -ε -bi Nyisua a 'mv, ε di -mv 'ni wa. ¹⁰'Bu mɔ, -ba kuo -Yusu =wlu yı -tee, -ε -bi Nyisua di 'sii 'v -a mv yı, 'kı 'v 'a dičnu yı. Ko, 'bu mɔ, -ba yı le ni pi, 'kı 'v nyibli ye', -ε mɔ, -Yusu mɔ Kukonyɔ =nič, -ε -bi Nyisua di -a mv 'ni wa. ¹¹Ke- v nu la 'a 'cicru, 'kı 'lı Nyisvacrien 'kwli, -ε mɔ: «A -ne nyiblo 'bu ni 'v, 'bu kuo -ne =wlu yı, Nyisua di=e 'ni wa.» ¹²Nyiblo, 'yı =bu ε mɔ -Juukueyu, 'yı =bu ε 'yı -Juukueyu 'pa-, ε mɔ de ni -do. Kukonyɔ mɔ nyibli a pepe a Kukonyɔ =nič. Nyibli a pepe, -v de=e, ε ni =nu -haande -mɔ, ¹³=wı yı, -te v nu la 'a 'cicru, 'kı 'lı Nyisvacrien 'kwli, -ε mɔ: «A -ne nyiblo 'bu ni 'v, 'bu yı Kukonyɔ Nyisua ni de, 'kı 'lı 'a =wlu a yikuole 'kwli, -ε -bi Kukonyɔ a 'mv, ε di=e 'ni wa.»

Ε 'yı 'waa pepe 'pa-, v 'yı 'v Nyisua 'v =tuu -ni

¹⁴Ke- -ti ni 'mv. Nyibli 'bu 'yı Kukonyɔ =wlu yı -kuo -ni, v 'yı 'lı=t 'lı -we, bu da=a, 'kı bu dii =nu ki. 'Bu 'yı 'a 'nyre 'win, v 'yı 'lı=t 'lı -we, bu kuo =ne =wlu yı. Nyiblo -du 'bu 'yı =nu Kukonyɔ a -ti yı -hla, v 'yı 'lı=t 'lı -we, bu 'win a 'nyre. ¹⁵'Bu mɔ, Nyisua a nyibli 'bu 'ye ni lee 'lı =nu tɔonyibli -mɔ, nyiblo =du 'yı 'lı=t 'lı -we, bu hla =nu Nyisua a -ti yı. Ε no- v 'cru la 'lı Nyisvacrien 'kwli, -ε mɔ: «Nyibli -bu, -v pi -haantitie, v ni yinč-kvan, 'waa didie mɔ dədude =nič.» ¹⁶'Ε mɔ =han-ti, Nyisua te nyibli bu, 'v pu 'a -haantitie. Kee, ε 'yı nyibli a pepe -mv' 'pa-, -v yı Nyisua a -haantitie 'win, v 'ni 'ble=e li=t kva. Ke- Nyisua a winwlɔn-hanyɔ Esai pu la: «Haantitie, -a pi, nyibli -huohvi 'yı=t =wlu yı -kuo -ni.» ¹⁷'A -ti, =haantitie, -ε ne -Yusu 'Klisu a -ti -mɔ le, lelenyɔ ko bu gba 'lı=t nyibli -mɔ, 'ti- v 'mv 'win. Nyibli ko bu 'win, 'ti- v 'mv=v =wlu yı -kuo -ni.

¹⁸-Te ε ni 'mv le, 'n yı ni 'beti -ni: -Bı -Juukue 'yı -haantitie a 'mv 'win? 'Uvn-, v 'win ni, =wı yı, -te -mv', v nu la 'a 'cicru, 'kı 'lı Nyisvacrien 'kwli:

«Nyibli bi 'klɔ a pepe ki, 'v hla Nyisua a -ti.

'Waa win 'wli ni, 'kı 'ne- -tutu a pepe ki,

ko, -bu mu, -bu ye 'klɔ a hreele ki..»

¹⁹'N yı 'ni 'beti -ni de: -Bı -Juukue 'yı -haantitie a 'mv le -yru -tee? 'Uvn-, v yru=o le ni, kee, v 'yı 'a kva'buble -hva, =wı yı, -te Moise nu la 'a 'cicru:

«Nyisua wen 'ni:

'N di=e 'ni nu, nyibli -mv',

-v 'yı 'na dakɔ -Juukue 'pa-,

a 'mv =nu ca -mɔ =tu,

ko, 'n di=e 'ni nu, a 'mv yrv pu,

'kı 'v dakɔ -mv' -mɔ, -v 'yı =dedede -yi..»

²⁰'Ya 'v 'lu de, Esai 'yı la nyibli a hvannu -pie, 'kı bu hla la 'v=v nyibli ye', -ε mɔ:

«Nyisva wen 'ni:

Nyibli -mu', -v 'ye ni =muç la 'mu le,
v nu- 'ye 'mu.

Nyibli -mu', -v 'ye ni da la 'mu,
v nu- 'n 'hru yi.»

²¹ KEE, 'kì 'v -Juukve a -ta', ke- Nyisva -pu: «'Kì 'lì -nyròwò 'mumu 'kwli, 'n hru 'na dabu ni, 'kì 'v 'na dakò -mo', -e di-e nu, v 'mu 'ne- 'mu -mo di. Kee, v hia ni, 'lulekukuo a -ti, v 'ni -hva=a li bu -tui 'v 'mu.»

-Bì Nyisva -nyri 'a dakò Yisraekve ni pepe?

11 ¹'N yi 'ni 'beti ni de: -Te ε ni 'mu le, -bi ε -hen 'nyre, -e mo, Nyisva -nyri 'a dakò Yisraekve ni, -v mo -Juukve? 'Uvn-. 'Klɔ -mo 'klɔ, ε 'yi -nu -nyri, -kɔtì 'na 'mumu, 'mo Yisraekveyu =niç. 'Kì 'n kɔ 'lì Besame a -tugba 'yri, -e mo Abrahamu a 'yonu a 'yu. ²Nyisva a dakò -mu', ε -ha 'lì, ε 'yi -nu -nyri. 'Bì a yi -ti -mu', v 'cri la ni, 'kì 'v Nyisva a winwlɔn-hanyɔ Eli a -ta', ti -hi la a ti 'yri. Eli a 'mu, ε gba la Nyisva -hawi, 'kì 'v Yisraekve a -ta', ε wen: ³«Kukñyɔ o, Yisraekve 'la -na winwlɔn-hanyɔ a pepe ni, kɔ, 'teni -mu' -kɔ 'yri -a yi 'v -cohluñ le -pii -ni, 'kì 'v -mu ye', v wuwa=a le. 'Mɔ ni -do, 'mɔ -hie 'v, -e 'tie yi -mu -wien le kve, 'ti- 'v -muε 'na 'llla le.» ⁴Kε- Nyisva pi la=a yi, ε wen: «'Uvn-, ε 'yi -mo ni -do 'pa-. 'N -tu nyibli a (7000) 'miliwi ni -hlon'hveñ bu, -v 'tie yi 'mu -wien le kve. 'Ku -mu', v dee Baali, 'na nyibli a 'mu, v 'yi-i -da, kɔ, v 'ni -na=a li=i -mo.» Ke- Nyisva pu la. ⁵Ti -bu 'yri, de ni -do, no- -niç. 'Kì 'lì -Juukve 'nyi, nyibli ni 'lì, Nyisva 'e pu =nu 'kibia ki, -e di-e nu, v 'mu=v -wien le kve, -kɔtì ε ni -nu -haande -mo, 'kì 'lì daduve 'kwli. ⁶-Te Nyisva pu =nu 'kibia ki, 'kì 'lì daduve 'kwli, ε -hen 'nyre, ε 'yi -nu 'kibia ki -pu, 'waa nunu-tebli a -ti. 'Bu mo, 'bu pu wen =nu 'kibia ki, 'waa nunu-tebli a -ti, ε -hen 'nyre, -e mo, ε mo wen 'waa nunu-tebli a 'peele =niç, -e -bi ε 'yi wen =nu 'kibia ki -pu, 'kì 'lì daduve 'kwli.

⁷Ε -hen 'nyre, 'kì 'lì tete a 'v=tuule 'kwli, 'kì -Juukve -muε la 'lì 'vyt'siile le, 'kì 'v Nyisva ye'. Kee, 'vyt'siile a 'mu, v -muε la le, v 'yi-i 'ye. Kee, nyibli -mu', Nyisva pu 'kibia ki, nu- 'ye=e. -U -bi -mu', v ku 'lu le, 'v 'yi Nyisva a -ti a leyuyruo -kɔ. ⁸'Waa -ti, v 'cri la 'lì Nyisvacrien 'kwli, ε no- -bu: «Nyisva nu=o ni, 'v 'ye ni yru -dedede le, 'e ka 'waa 'yii ki, kɔ, 'e ka 'waa nvi yre. Kve la 'lì bu, -bu ye -nyròwò -bu ki, ke- ε 'tie ni 'mu.» ⁹Ke- bodɔ Dafidi pu la -we, 'kì 'lì Nyisvacrien 'kwli, -e mo:

«Waa le'mle-nyròwò -kɔ 'kwli v yi 'lì -cohluñ -pii -ni,
'kì 'v Nyisva -mo,
bu nu=o, Nyisva a -bati bu klɔ =nu,
-wen cro.

¹⁰ Nyisva bu ka 'waa 'yii ki,
-e di-e nu, v 'ni -ha -dedede 'ye,

bu kɔ 'kla-wliye'yìya 'a -ne ti,

v 'nì =ha 'lì ke le -ha.»

ɛ nɔ- bodiɔ Dafidù 'cri la.

11'N yì 'nì 'beti nì de: -Te -Juukue hia Nyisva kì, 'kì bu 'sii 'v =nu yì, 'kì 'v 'a dìɔnù ye', -bi ε =hen 'nyre, -ε mɔ, Nyisva 'yì =nu kì -wen pepe. 'Uvn-, ε 'yì 'mv le -ni. KEE, -te ε nì 'mv, ε nɔ- -bv: 'Waa de 'kuku nu=o nì, Nyisva 'ɛ wa hiapvdakɔ -bi, -v 'yì -Juukue 'pa-. ɛ nu=o nì, -ε di=e nu, -Juukue 'mv hiapvdakɔ a 'mv ca -mɔ =tu. 12'-Te -Juukue 'yì Nyisva kì -wen, Nyisva nu dakɔ a gblegble =haande -mɔ'. -Haande a 'mv, ε di bii kì dìakì, ti -mv' -kɔ 'yri -Juukue a pepe, v di -mɔ =hian, v di -Yusu 'Klisu =wlu yì -kuo -ni.

-Te -mv', Nyisva -nu, 'ɛ wa dakɔ a gblegble -mv', -v 'yì -Juukue 'pa-

13'A mv -mv', -v 'yì -Juukue 'pa-, 'a mv 'n yì 'kì 'lì -mɔ -hlee -ni. 'Mɔ -Yusu a -mɔnanyɔ =nɔ. 'Kì ε lee 'nε- 'mv 'a mv -mɔ. ɛ nɔ- nu=o, 'nì ni dɔdu, 'kì 'v -kvan -mv', ε -nyi 'mv a -ta'. 14'N -hvε=ε nì, 'na dakɔ -Juukue 'bu yì 'na -kvan nì 'ye, 'kì 'lì 'a mv 'nyi, bu =tu ca, -ε di=e nu, v 'mv -Yusu =wlu yì -kuo -ni, Nyisva 'mv =nu wa. 15'-Te Nyisva =nyri -Juukue, -ε -bi ε =nu=o nì, ε kɔ dakɔ -bi 'hvεn- 'v -mvε, 'v kɔ kibvwεenle. Ti -mv' -kɔ 'yri Nyisva di 'v 'a dakɔ kva 'blee -ni de, ε di mɔ -hvan yinɔde gbagbu. ɛ di 'wì- -te 'kvkunyibli 'ye nì 'hri 'kłɔ le.

16-Bu pø=v de yì. Yì-he-tebli -mv', -yì 'v -ci kì 'cεε -ni, 'bu mɔ, =nì -nyi=e Nyisva, -ε -bi ε =hen 'nyre, -ci a 'mv, 'a 'dvɔ- -tebli a pepe a 'mv, Nyisva, nɔ- kɔ=ɔ. 'Bu mɔ, =nì -nyi Nyisva tugbe a -wlubvì, -ε -bi ε =hen 'nyre, Nyisva, nɔ- kɔ 'a babvì -we. 17'Yisraεkue 'wì- tugbe -mv', v dεε olifietu yì. Nɔ- mɔ -haantugbe. 'A mv -mv', -v 'yì -Juukue 'pa-, a 'wì- 'wan 'kwli a olifietu yì. U 'be -haantugbe a 'mv a babvì -bi nì, 'ti- 'v 'be 'wan 'kwli a olifietu a babvì, 'v 'nyra 'v=v -haantugbe -mv', 'a babvì a -ta'. -ε -bi babvì a 'mv, v yì -jri tugbe a 'mv a -wlubvì a 'nie. ɛ 'wì yì, -haan-tebli -mv', -Juukue kɔ la, -te ti ne -bv, 'a mv kɔ=ɔ -we. 18Nɔ- kɔ -ti, a 'yì -blee -ni, ba yraa babvì -mv', v 'be 'v. A 'nì 'pvv 'lì 'aan dìɔnù a -pli. Ba kɔ 'a yiyyie, -ε mɔ, ε 'yì 'a mv babvì 'pa-, a 'yì -wlubvì 'ble, -wlubvì, nv- 'ble 'a mv.

19-Baklé, kε- -v -bi di pu, 'kì 'lì 'a mv 'nyi: «Nyisva 'be 'v babvì a 'mv nì, ε 'mv 'lì -a mv babvì a 'mv, 'a 'hvì 'kwli 'nyra.» 20ɛ mɔ =han-ti, Nyisva 'be 'v babvì a 'mv nì, -kɔtì v 'yì- =wlu yì -kuo -ni. 'A mv ε =tu 'v 'waa -ta', -ε nu=o, a kuo =nε =wlu yì. 'A -ti, a 'nì 'kɔɔ 'lì 'aan dìɔnù a 'yaale, ba pie Nyisva, 21-ε nu=o, -te Nyisva -nu, 'ɛ =nyri -Juukue, -v mɔ la -tee a babvì -mv', 'aan 'mumu, 'bu mɔ, 'ba 'yì- =wlu yì -kuo -ni, ε di 'a mv 'nì =nyri -we, -kɔtì 'a mv -mɔ babvì yrayri -mv', ε =tu 'v yì-hebabvì a -ta'. 22Ba 'ye kε, -te -mv', Nyisva a =wlu nu yinuɔ, kɔ, -te -mv', ε ni nyibli a yru a lepvvle. Nyibli -mv', -v ni de 'kuku, nv- ε pu yru le. KEE, 'a =wlu nɔ yì, 'kì 'v 'a mv, -v ni 'a kiweenle -mɔ, 'bu mɔ, 'ba 'cibi 'v 'a -wlu a yikuole. 'Bu mɔ, 'bu 'yì le -ni, ε di 'v 'a mv 'nì 'be -we. 23'Bu mɔ, -Juukue 'bu =hian -mɔ, 'bu kuo

-Yusu =wlu yi, -ε -bi Nyisva kɔ bu 'nyra 'v =nu -te -mv', ε -ha 'v =nu de, -kɔti ε kɔ 'kl, 'kι bu nu=o. 24'A mv -mv', -v 'yi -Juukve 'pa-, a 'w1- 'wan 'kwli a olifietu a babvi, v 'be 'v yi, 't1- v 'nyra 'l1 -haan.olifietu 'kwli. Ε mɔ de =niɔ, v 'ye ni nu. -Te Nyisva -we 'l1 bu nu de a 'mv, 'a -ti, 'kι 'v=v -mɔ, ε 'yi 'mv -kla, -te -mv', ε -ha la 'v -Juukve, ti -hi la a ti 'yri, bu 'nyra 'v =nu de, -kɔti v nu- mɔ -tee a olifietu a babvi.

-Juukve di kuo -Yusu =wlu yi

25'Na 'diayinu -na, 'n -hue=e ni, ba yru =han-ti -mv' le, Nyisva -hli nyibli 'yi ki, 't1- ε tɔɔ 'mv, -ε di=e nu, a 'n1 -ha 'l1 'aan diɔnu 'yaa -ni. -Ti a 'mv, ε nɔ- -bu: -Juukve a 'kibia -bi, nu- 'ye ni -hva -bu kuo Nyisva =wlu yi. Iin, ε mɔ =han-ti, kee, v kɔ bu =hian -mɔ. Kee, 't1- v 'mv -mɔ =hian, nyibli a pepe -mv', -v 'yi -Juukve 'pa-, Nyisva -ha 'l1, ε blee yi, nyibli a 'mv, bu kuo Nyisva =wlu yi, 't1- -Juukve a 'mv, v 'mv -mɔ =hian, v 'mv=v =wlu yi -kuo -ni -we. 26'-Te Nyisva di 'a dakɔ -Juukve a pepe a wuwa nu, ke- v nu la 'a 'cicru, 'kι 'l1 Nyisvacrien 'kwli. -Ti a 'mv, v 'cri la, ε nɔ- -bu:

«Nyisva wen 'ni:

'Ki 'waa Wanyɔ di 'l1 Siondiɔ,
-ε mɔ Jrusredɔ 'kwli -hɔn,
ε 'mv=v nu, Sakɔbu a 'yonu a 'yonu
'mv 'na -ti a le-heele 'kee -ni.

27'Yri -mv', 'n di =tu, 'n kɔ =nu 'huən-,
ε nɔ- mɔ: 'n di 'wuwlə 'waa de 'kuku.»

Ε nɔ- Nyisva hla la.

28'Kt 'l1 'kibia -bi ki, -Juukve 'yi Nyisva a =haanttie ki -wen. Ε nɔ- nu=o, 'v -he Nyisva a yraanyibli. Ε nyre 'v ni, -ε di=e nu, 'a mv -mv', -v 'yi -Juukve 'pa-, Nyisva 'mv 'a mv wa. Kɔ, 'kι 'l1 'kibia -bi ki, Nyisva 't1e nɔe =nu, -kɔti ε pu la 'l1=ni, 'kι 'v -Juukve a 'baunu ye', -ε mɔ, v di mɔ 'a dakɔ. 29Nyisva 'bu -ha 'l1 nyiblo, 'bu nu=o =haande -mɔ, ti a pepe a -ti =niɔ. Ε 'ni -ha-a 'lu -ta'. 30Ti -hi la a ti 'yri, 'a mv -mv', -v 'yi -Juukve 'pa-, a -hee la Nyisva a -ti le. Kee, ti -bu, -ε kɔ 'yri -Juukve yi 'v 'a -ti le -hee -ni, Nyisva yru 'aan nyai. 31Ke- ε di 'mv -ti, 'kι 'v -Juukve a -ta'. Ti -bu, -a ni ki, v -hee Nyisva a -ti le, 'a mv -mɔ -bt, Nyisva 'e ni 'a mv =haande -mɔ. Ke- ε ni 'mv, -ε di=e nu, v 'mv -mɔ =hian, Nyisva 'mv 'waa nyai yru -we. 32'A -ti, Nyisva -ha 'l1 nyibli a pepe dabu 'nyi ni, v 'mv 'a -ti le -hee -ni. Ε nu=o ni, -ε di=e nu, nyibli a pepe a 'mv, ε 'mv 'waa nyai yru.

-Ba pu Nyisva 'nyre le

33Iin, 'ε mɔ =han-ti, Nyisva a =wlu nɔ yi diak1, 'kι 'v -a mv -mɔ. Ε kɔ =tɔ, 'ε -hi 'v 'a -ne -dedede. Ε yi 'a -ne de ni. 'Ti-, de ε yi 'lu -mɔ le -hie, ε 'yi nyiblo -du -kɔ, -bu -hihua-a k1e. Mɔ, ε 'yi nyiblo -du -kɔ -we, de ε ni, -bu yru=o' le. 34Ke- v nu la 'a 'cicru, 'kι 'l1 Nyisvacrien 'kwli, -ε mɔ:

«De -mv', Nyisua yi 'lu -mɔ le -hie, nyiblo -dv 'yi=t=1 -yi.

Σ 'yi nyiblo -dv -kɔ -we, -bv pu=v =tɔ' le.

³⁵ Σ 'yi nyiblo -dv -kɔ -we, -ε -we 'li -bv -nyi=e de,
-ε kɔ 'kwli Nyisua di 'li -naa -ni,
ε 'mv=u de -nyi -we.»

³⁶ Σ mɔ -tεε, Nyisua, nɔ- nu 'a -ne de, 'ti-, nɔ- kɔɔ ne 'a -ne -dedede win
kι, kɔ, nɔ- -tui 'a -ne de 'yie, kɔ, 'a -ne de ni 'v, 'kι 'v=u -mɔ. Nɔ- -bv kɔ -tι a
'yil'buale, -te ε te yi bv. Ke- bv ni 'mv.

-Te -mv', -a di nu, 'ti- -a 'mv -aan dιɔnv -naa -ni

12 ¹A -tι o, 'na 'dτayinu -na, -te Nyisua yru -aan nyai dtaki, 'n nyee
ne 'a mv le, ba -ha 'aan dιɔnv pepe, 'kι 'v Nyisua -mɔ, -ε di=e nu,
'aan 'kłɔ 'mv -cɔhlvn, a yi Nyisua pie -ni yi 'wι. Nyisua bv kɔɔ ne 'a mv
win kι pepe, -ε di=e nu, ε 'mv 'aan -cɔhlvn kι wen. Ke- ba nu Nyisvade a
nunuuo -tεε. ²A 'nι 'nuo 'li nyibli -mv', -v 'yi Nyisua -yi a nunujmlt, kee, ba
-ha Nyisua me le, bv 'cici 'aan -wlv, -ε di=e nu, ε 'mv yravrv' le bi. 'Bu mɔ,
'ba yi=t=1 ni ni, -ε -bi de Nyisua -hvε, a di yru=o' le, -ε mɔ de, -ε nɔ yi, kɔ de,
-ε yi 'a plɔ -blee -ni, kɔ, de -mv', -ε -ce.

³-Te Nyisua nu 'mv -haande -mɔ', 'kι 'li dadukε 'kwli, 'kι -bv mɔ -Yusu
a -mɔnanyo, 'aan pepe, 'n yi 'a mv 'nι -lee -ni: A nι 'yaa 'li 'aan dιɔnv, kee,
ba kɔ 'a yiyie, -te a ni 'mv. Ba 'ye 'kłi -mv', Nyisua -nyi 'a mv, -ε di=e nu,
a 'mv=u yi, nyibli -mv', a pa 'mv. ⁴N pi=t=1 de yi. -Tonyiblo a 'hvι nu -do.
Kee, 'hvι a 'mv, 'a -ne 'kibia, 'bv ni 'v, ε kɔ 'a -ne -kvan. ⁵'Kι 'v -a mv -mɔ,
de ni -do, nɔ- -ni. -A -hv ni, kee, -te -a kɔ -Yusu 'Klisu 'hvien-, -a -mvε, -a
mɔ -plahvi ni -do -ntɔ. Ε nɔ- mɔ 'cvε. 'Ti-, 'a -ne nyiblo 'bv ni 'v, 'ε kɔ 'a ne
-kvan, -te -aan -plahvi ni 'mv, 'a -ne 'kibia 'bv ni 'v, ε kɔ 'a -ne -kvan. ⁶'A
-ne nyiblo 'bv ni 'v, 'kι 'li -a mv 'nyi, ε kɔ 'a -ne 'kli ni, Nyisua -nyi=e, =wι
yi, -te Nyisua -hvε bv nu -a mv 'a -nyinyie, 'kι 'li dadukε 'kwli. 'A -tι, 'a -ne
nyiblo 'bv ni 'v, 'kłi -mv', Nyisua -nyi=e, nɔ- bv nuu ne 'a -kvan 'yri. Nyisua
'bv -nyi -mv 'kłi, 'kι -bv hla -tι -mv', ε pu 'li -mv wlv, -ε -bi hla=a, 'kι 'li
Nyisua a -wlv a yikuole 'kwli. ⁷Nyisua 'bv -nyi -mv 'kłi -we, 'kι -bv -hee
nyibli, -ε -bi -hee =nu -tεε, 'kι 'li -na =wlv a pepe kι. Nyisua 'bv -nyi -mv
'kłi, 'kι -bv tɔɔ ne 'a -tι nyibli, -ε -bi tɔɔ =nu -tεε. ⁸Nyisua 'bv -nyi -mv 'kłi,
'kι -bv pu nyibli 'kłi yra le, kɔ, -bv -tu 'li =nu =wlv 'kwli ble -we, -ε -bi ε nɔ-
-bv nu. Nyisua 'bv -nyi -mv 'kłi -we, 'kι -bv -nyi -hvien nyibli -tεblt le, -ε -bi
nu=o, 'kι 'li yinɔ=wlv 'kwli. Nyisua 'bv -nyi -mv 'kłi -we, 'kι -bv naa nyibli,
-ε -bi nu -kvan a 'mv -tεε. Nyisua 'bv -nyi -mv 'kłi, 'kι -bv kɔ nyibli a nyai,
-ε -bi -bv nu=o -tεε, 'kι 'li dɔduke 'kwli.

⁹Ba nve nyibli a pepe, 'kι 'li 'aan =wlv kι. A 'nι 'nve 'li =nu, 'kι 'v wuntɔ
'yri. Ba yraa de -hvan. Ba nve yinɔde. ¹⁰Ba nvnve -ni, =wι yi 'dτayinu, -v
-nvnve -ni -tεε. Ba -tutuu 'v -ni -tεε. ¹¹Ba nu -kvan, 'kι 'li 'aan 'kłi a pepe
'kwli. A 'nι 'mlie 'li. Ba -ha 'aan dιɔnv pepe, 'kι 'v Kukɔnyɔ -Yusu a -kvan

a -ta'. ¹²Ba kɔ 'a yiyie, -ε mɔ, de -mɔ', Nyisua pu 'li, ε di=e 'nì nu. 'A -tì, ba nu dɔdu 'a -ne ti. 'Ba yi -hwen nì 'ye, ba kɔ =wlu a 'lila. Ba 'cibi 'v Nyisua a dida. ¹³A mɔ -Yusu a nyibli, 'aan 'bio, 'bu yi de nì -hue, -ε -bi ba -hee =nu. 'Dagbi -mɔ', -v yi 'li 'a mɔ -mɔ di, ba 'ble =nu kva -tee.

¹⁴Nyibli 'bu yi 'a mɔ -hwen nì -tui, ba da Nyisua, 'kì bu nu =nu =haande -mɔ, ε 'nì 'nuo 'li =nu de -hvan -mɔ'. ¹⁵Nyibli 'bu yi dɔdu nì nì, ba bi =nu kì, ba nu dɔdu -we. Mɔ, nyibli 'bu yi nì we, ba bi =nu kì, ba we -we. ¹⁶A kɔ 'aan 'bio 'hwen-, 'aan =wli bu pe. A 'nì 'yaa 'li 'aan dìonu. Ba nu 'aan -kvan, 'yi =bu ε mɔ -kvan 'cumie. A 'nì 'puu 'li le, -ε mɔ, a yi 'a -ne de nì.

¹⁷Nyiblo 'bu nu 'a mɔ de -hvan -mɔ', a 'nì 'nuo 'li=t de -hvan -mɔ -we. Ba =mɔ -haan'hru le, -ε kɔ kù nyibli a pepe di 'v 'a mɔ 'nyre le -puu -ni. ¹⁸'Ba -we 'lt, a kɔ nyibli a pepe 'hwen-, ba 'winwin win' le, -ε -bi ba 'winwin win' le, a 'nì 'puu 'li -ye. ¹⁹'Na nve'dtiayinu -na, nyiblo 'bu nu 'a mɔ de -hvan -mɔ, a 'nì 'wu 'li 'aan dìonu kle, kee, ba -ha Nyisua me le, bu 'wì 'a mɔ kle, -kɔti v 'cri=t nì, 'kì 'li Nyisvacrien 'kwli, -ε mɔ: «Kukonyɔ Nyisua wen 'nì: 'Mɔ -di -mɔ kle 'wì, 'mɔ -di =nu 'pee -ni.» ²⁰U 'cri=t nì -we, -ε mɔ: «Kanu 'bu yi -na yraanyɔ nì nì, -nyi=e diide, ε 'mu=v di, 'nie'natu 'bu yi=t nì nì, -nyi=e 'nie, ε 'mu 'na.» 'Bu mɔ, =ni yi=t nì nì, -ε -bi -tu di=e 'nì nu, =wlu 'mu=v -mɔ di. ²¹=Ni 'ween 'li kì, de -hvan 'nì 'koo 'li -mu win kì, kee, nu =haande, -ε di=e nu, =mu de -hvan win kì -kɔo -ni.

Ba =tuu 'v 'blugbanaanyu 'v

13 ¹'A -ne nyiblo bleε yi, bu =tuu 'v 'blugbanaanyu 'v, -kɔti nyibli a pepe, -v nee 'blugba, Nyisua, nɔ- yi =nu 'kli -nyi, ε kɔ, ε nɔ- =tui 'v 'blugbanaanyu a 'mu ble. ²'A -tì, nyibli -mɔ', -v ni 'lulekukuo, 'kì 'v 'blugbanaanyu -mɔ, Nyisua, nɔ- nyibli a 'mu, v 'ye nì =tuu 'v. Nyibli -mɔ', -v ni de a 'mu, Nyisua a -bati di =nu 'nì klo. ³Nyibli -mɔ', -v ni =haande, v 'yi yi -bleε -ni, bu kɔ 'blugbanaanyu a hvannu. Kee, nyibli -mɔ', -v ni de -hvan, nu- bleε yi, -bu pie 'waa hvannu. 'Bu mɔ, =ni 'ye nì -hva -bu pie 'waa hvannu, -ε -bi nu =haande, v 'mu -mu 'nyre le pu, ⁴-kɔti v mɔ Nyisua a -kvannunyibli =ni. U -hue bu -hee ne 'a mu, -ε di=e nu, a 'mu =haande nu. Kee, 'bu mɔ, 'ba yi de -hvan nì nì, -ε -bi ba pie 'waa hvannu, -kɔti 'kli, Nyisua -nyi =nu, ε 'yi dadu 'pa-. U mɔ Nyisua a -kvannunyibli =ni. Ε -nyi =nu 'kli, 'kì bu -ha 'li de-hvannunyu le, nyibli 'mu=v 'ye, -ε mɔ, Nyisua pu de-hvannunyu yru le. ⁵'A -tì, ba =tuu 'v 'blugbanaanyu 'v. Ε 'yi 'nyre =hen, -ε mɔ, v 'nì -ha 'a mu -hwen =tu a -tì, kee, ba =tuu 'v =nu, -kɔti a yi=e nì, 'kì 'li 'aan =wli kì, -ε mɔ, nɔ- mɔ =haan'hru.

⁶Nyisua, nɔ- =tu 'v 'blugbanaanyu ble. U nu- mɔ 'a -kvannunyibli. Ε nɔ- kɔ -tì, 'a yi 'bluwli 'pee -ni, v 'mu -kvan nu -tee. ⁷'A -tì, ba -nyi 'a -ne nyiblo de a kɔ ba -nyi=e. 'Ba kɔ 'a -ne 'bluwli =dv a 'pee, ba 'pee =ne. 'Ba kɔ ba -nyi nyiblo 'v -tuule, ba -nyi -ne. 'Ba kɔ ba -nyi nyiblo -tì a 'yi'bubua, ba -nyi =ne.

Ba nvnve -ni

⁸Ε 'yɪ yɪ -blee -ni, -dedede bv hie 'v, a kɔ ba nu wen, 'kɪ 'v 'aan 'bɪ -tonyiblo -mɔ', 'bv 'yɪ 'a nvəle 'pa-. Nyiblo -mv', -ε nvə ne 'a 'bio -tonyibli, nɔ- -tui 'v Nyisva a tete a pepe 'v. ⁹'Ε mɔ -təe, Nyisva wen 'nɪ: =Nt 'nuo 'lɪ -wlawlɪ, -ni 'laa 'lɪ nyiblo, -ni 'yrie 'lɪ, -ni 'tuo 'lɪ -na 'bɪ a kʊkɔdə a ca. Tete a 'mu, ε kɔ -ε -bɪ 'hvən-, a pepe mɔ də nɪ -do =nɔ, -ε mɔ: Nuə -na 'bio -tonyibli, -wɪ yɪ, -te -nu -dɪcnu a nvəle. ¹⁰Nyiblo 'bv nvə ne 'a 'bɪ -tonyiblo, ε 'nɪ -nu=o lɪ=ɪ de -hvan -mɔ. Nɔ- nu=o, 'bv mɔ, =ni nvə -na 'bio -tonyibli, -ε -bɪ -tui 'v Nyisva a tete a pepe ni.

Ba -we -mɔ, -Yusu 'Klisv yɪ 'lɪ 'nɪ di

¹¹Kε- ba nu, -kɔtɪ a yi ti, -a nɪ kɪ nɪ. Ti, a kɔ ba 'hri ḥmena', ε nyre 'v nɪ. Ti -mv', -ε kɔ 'yri Nyisva di 'v -a mu -waa -ni, ε nyre 'v nɪ. Ti a 'mu, ε 'yɪ 'kɪ -mɔ -hlɔ, -wɪ yɪ, -te ε nu la -mɔhvhlɔ, ti -kɔ 'yri -a -tva la -Yusu 'Klisv a -wlv a yikuole. ¹²Ε 'wɪ yɪ, -nyre -nye nɪ, 'tɔ -hi nɪ. 'A -ti, -ba 'kee yinyre-tebli -mv', -tonyibli nii 'lɪ 'tɔ 'kwli a nunuo. Kεε, ε nɔɔ 'v le, 'kɪ -ba 'du Nyisva a ta-wɔn-tebli ye', -a di nu, -a 'mu tv -wɔn -nyre'. ¹³Ε -hɛn 'nyre, -aan 'yrinaabvι bv 'sii 'v yɪ, -wɪ yɪ nyibli -mv', -v ne -nyre'. Ε 'yɪ yɪ -blee -ni, 'kɪ nɔ bv kɔ ne -a mu win kɪ, kɔ, -a 'nɪ 'nuo 'lɪ 'lawlu, -ye kɔ ca 'hvən-, ε 'nɪ 'nu 'lɪ -a mu 'nyi, kɔ 'a -ne -tvide =dv. ¹⁴Kεε, ba -ha 'lɪ Kukɔnyɔ -Yusu 'Klisv a -pi le, -ε di=e nu, 'a nunuklɔ 'mu 'aan nunuklɔ' pa. Yinyre-tebli -mv', -ε kɔ 'tv nɪ 'a mu, a 'nɪ 'ween 'lɪ=ɪ kɪ, 'kɪ bv kɔ ne 'a mu win kɪ, kɔ, a 'nɪ 'hie 'kɪ 'lɪ=ɪ 'lɪ -mɔ le de.

=Yɪ yɪ -blee -ni, -bv di -na 'bɪ -tonyiblo a 'nyre

14 ¹'A -ne -Yusu a nyiblo =dv 'bv yɪ=ɪ nɪ -hvə, bv bi 'lɪ 'a mu 'nyi, -ε -bu ba 'ble=e kva -təe, 'ye -bu 'a -wlv a yikuole ε 'huhue -ni, 'kɪ 'v -Yusu -mɔ. Ε kɔ 'a mu 'hvən-, a 'nɪ 'pvv 'lɪ gble, 'kɪ 'v də -mv', ε yɪ 'lu -mɔ le -hie a -ta!. ²'Na 'dīayinu -na, 'n -hvə -bv pvv diide a de yɪ. -U -bɪ wen 'nɪ, v -we 'lɪ bv di 'a -ne -dedede nɪ. Nɔ- nu=o, 'v yɪ 'a -ne diide =dv di. Kεε, nyiblo 'bv nɪ 'v, 'a -wlv a yikuole 'bv 'huhue -ni, 'kɪ 'v -Yusu -mɔ, ε 'nɪ -di=e lɪ 'a -ne mvma =dv. ³Nyiblo 'bv yɪ 'a -ne diide =dv nɪ di, ε 'yɪ yɪ -blee -ni, 'a 'bɪ -mv', -ε 'ye nɪ di 'a -ne mvma =dv, bv di 'a 'nyre. Nyiblo -mv', -ε 'ye nɪ di mvma, ε 'yɪ yɪ -blee -ni, bv di nyiblo -mv', -ε yɪ 'a -ne diide =dv di a 'nyre, -ε nu=o, Nyisva 'ble=e kva. ⁴-Mɔ -mv', nyiblo a 'dɪ -bɪ -mɔ 'lɪ, 'tɪ- -ni pu nyiblo -bɪ a -kvannunyɔ -bati le 'lɪ? Ε 'yɪ -na -kvannunyɔ 'pa-. Nyisva a -kvannunyɔ =nɔ. 'Bv mɔ, 'bv nu də, 'bv nyre yɪ, 'a kukɔnyɔ, nɔ- di=e hla. Mɔ, 'bv nɔ yɪ, ε nɪ -do a 'mu, nɔ- di=e hla. Ε di nu -haande. 'A kukɔnyɔ kɔ 'klt, 'kɪ bv -hees -ne, -ε di=e nu, ε 'mu -haande nu.

⁵'Ya 'v 'lu de, -v -bɪ wen 'nɪ, 'kɪ 'lɪ Nyisva 'yɪ, -nyrɔwɔ -bɪ nɪ 'v 'a 'bio -nyrɔwɪ 'lu yɪ. Kεε, -v -bɪ wen 'nɪ, -nyrɔwɪ a pepe ween -ni. 'A -ne nyiblo

'bu ni 'v, bu yi-e -tεε, de -mv', ε yi 'lu -mɔ le -hie, kɔ, de -mv', ε ni, -ε kɔ ki 'a =wlv 'ye ni yee 'v=v -ti. ⁶Nyiblo -bv, -ε pi le, -nyrɔwɔ -bi ni 'v 'a 'bio -nyrɔwi 'lu yi, ε ni-e ni, ε 'mv 'v Kukɔnyɔ -Yusu 'v =tuu -ni. Nyiblo -bv, -ε yi 'a -ne diide =dv di, ε ni-e ni -we, ε 'mv 'v Kukɔnyɔ -Yusu 'v =tuu -ni, -ε nu=o, ε yi -nyi Nyisva 'wio, 'ki 'v diide a 'mv, 'a -ta'. Nyiblo -bv, -ε 'ye ni di muma, ε ni-e ni -we, ε 'mv 'v Kukɔnyɔ 'v =tuu -ni, -kɔtι ε yi -nyi Nyisva 'wio, 'ki 'v diide a 'mv a -ta'. ⁷-ε -bi 'ki, 'ki 'nε- -a mv 'nyi, ε 'yi nyiblo =dv -kɔ, -bv kɔc ne 'a dɔcnu a -hunhlun kɔ 'a 'kvukv win ki. ⁸=Ba yi -hunhlun ni pi, -a pi=t ni, -a 'mv Nyisva a -ti 'yi 'bua -ni, mɔ, =ba yi ni 'kv, -a 'kv ni, -a 'mv 'a -ti 'yi 'bua -ni -we. Mɔ 'ye =bu -a ni 'klɔ, mɔ 'ye =bu -a 'kv, Kukɔnyɔ, nɔ- kɔc ne -a mv win ki, ⁹-kɔtι -Yusu 'Klisu 'kv ni, 'ti- 'e -hɔn 'li 'kvukvnyibli 'nyi, 'e 'hri 'klɔ, -ε di=e nu, ε 'mv 'klɔnunyibli kɔ 'kvukvnyibli 'hvæn- a Kukɔnyɔ' pa. ¹⁰-Te ε ni 'mv le, -mɔ -mv', de- kɔ -na 'bi a 'nyre -yi di 'lt? -Mɔ -bi, de- kɔ -na 'bi a -bati a lepvule 'lt? -Aan pepe, 'ki -a di 'v Nyisva ye' mu. Nɔ- di -a mv -bati le -pvv -ni. ¹¹-Ti a 'mv, v 'cři la=a ni, 'ki 'li Nyisvacrien 'kwli, -ε mɔ:

«Kukɔnyɔ Nyisva wen 'ni:

'N yi 'a mv 'ni -lee -ni,
-ε mɔ, -nyrɔwɔ =dv, nyibli a pepe di 'gbla kwli,
ki 'v 'mv ye',

'waa pepe, v 'mv le pv: -Mɔ mɔ Nyisva.»

¹²ε =hen 'nyre, 'a -ne nyiblo 'bu ni 'v, -tebl̄, ε -nu, 'a dɔcnu a wuntɔ di -hihiā-a kle, 'ki 'v Nyisva ye'.

=Ni 'nuo 'lt=t, -na 'bi 'ni 'hee 'li Nyisva a -ti le

¹³-Te ε ni 'mv le, 'a -ti, -a 'ni 'pvv 'li -aan 'bio -Yusu a nyibli -bati le, kee, -ba -hie 'lu le, -ε di=e nu, -a 'ni -ha -dedede nu, -ε nyre yi, 'ki 'li -aan 'bi 'yi, 'ti- -ε -we 'li -bv nu=o, ε 'mv Nyisva a -ti le -hee -ni. ¹⁴-Te Kukɔnyɔ -Yusu kɔ 'mv 'hvæn-, -a -mvε, -ε -bi 'n yi-e ni -tεε, -ε mɔ, diide =dv 'yi yi -nyre, 'ki 'li Nyisva 'yi. Kee, nyiblo 'bu ni 'v, 'bu pv le, diide -bv, ε nyre yi, 'ki 'li Nyisva 'yi, -ε -bi ε mɔ -tεε, ε nyre yi, 'ki 'v=v -mɔ. -ε -bi 'ki, ε 'yi yi -blee -ni, bv di=e. ¹⁵De -mv', -yi di, 'bu yi=t ni ni, -na 'bi a =wlv 'bu yi =hlɔn ni bi, -ε -bi ε =hen 'nyre, -yi=t -nue -ni de. -Na 'bi a 'mv, 'a -ta', -Yusu 'Klisu 'kv ni. 'A -ti, diide, -yi di, ε 'ni 'nuo 'li=t, -na 'bi a 'mv, 'a =wlv 'ni 'bie 'li =hlɔn. ¹⁶'Bv mɔ, =ni yi=e, -ε mɔ, de -mv', -ni, ε nu -tεε, 'ki 'v -mv -mɔ', 'ti- nyibli 'bu yi -na 'nyre ni di, -ε -bi =ni 'nuo 'li=t, -ε di=e nu, v 'ni -ha -mv -ti -huin yre hla. ¹⁷-A mv -bv, Nyisva kɔc win ki, diide kɔ 'nunade 'hvæn-, ε 'yi de gbagbv 'pa-, 'ki 'v -a mv -mɔ. Kee, de -mv', -ε mɔ de gbagbv, 'ki 'v -a mv -mɔ, ε nɔ- mɔ -kvan -mv', Nyisva a -Hihiu nii 'li -a mv 'li. ε yi -a mv 'ni -hee -ni, 'ki -ba nu de -mv', -ε 'sii 'v yi, kɔ, -ba ween ki bv, -a kɔ -aan 'bio 'hvæn-, kɔ, -ba kɔ plɔ a bleele. ¹⁸Nyiblo -mv', -ε ni -Yusu a -kvan a nunuo le, nɔ- nɔc 'li Nyisva 'yi kle, 'ti-, nɔ- nyibli di 'nyre le pv.

19'A -ti o, ε νοῦς 'ν λε, 'κι -aan nunujmli bv nu-o, -ba ween kī bv, 'κι 'ν
 'a -ne -tite =dv, -a di 'v nī, -a ko -aan 'bio 'hvēn-, kō, ε νοῦς 'ν λε -we, -ba
 -nyinyi 'kli, 'κι 'ν -Yusu a =wlv a yikuole a -ta'. 20 De -mv', -yi di, ε 'nī 'nuo
 'lī=ī, Nyisva a -kvan 'nī 'nyree 'lī yi. Ε mō -han-ti =nī, ε 'yī diide =dv -ko,
 -bv nyre yi, 'κι 'lī Nyisva 'yī, κεε, de -mv', -yi di, 'bv yi=ī nī ni, -na 'bio 'bv
 yi 'lī de 'kuku 'nyi nī bi, -ε -bi ε nu -tee, =nī 'die 'lī diidedu a 'mv. 21 De -mo
 yinōde, no- mō, =nī 'nuo 'lī =dedede, -ε di 'lī -na 'bio de 'kuku 'nyi pv, 'yī
 =bu ε mō mūma a didie, kō no a 'nuna, kō 'a -ne =dedede 'κι. 22 'Bv mō, =nī
 yi=e, -ε mō, -we 'lī -bv di 'a -ne =dedede nī, mō, =nī yi=e, -ε mō, =yī 'lī=ī 'lī
 -we, -bv di 'a -ne =dedede, =nī 'hlaa 'lī=ī nyiblo =dv yi. -Kō Nyisva 'hvēn-,
 'a mv nī -do, -bv yi=e. Nyiblo 'bv yi de nī ni, ε kō 'a =wlv 'hvēn-, 'bv -pe,
 nyiblo a 'mv, no- kō plo a bleele. 23 Nyiblo a =wlv 'bv 'yī de kī -wen, 'tī- 'bv
 yi de a 'mv nī di, -ε -bi ε ni yunyrede, 'κι 'ν Nyisva ye', -kōtī ε kō 'a =wlv
 'hvēn-, v 'yī -pe. 'A -ne =dedede, -a ni, 'bv mō, -ba 'yī=ī -yi, -ε mō, ε nu -tee,
 'κι 'ν Nyisva ye', -ε -bi de a 'mv, ε mō de 'kuku =nī, =a ni=e.

Ba blee ne 'aan 'bio a plō

15 1-A mv -bv, -v kō 'kli, 'κι 'ν -Yusu a =wlv a yikuole -mō, -a blee yi,
 -ba -hee nyibli -mv', -v kō =wlv a yikuole -huhue -nī. -A 'yī yi -blee
 -nī, -ba nu de -mv', -ε di -a mv nī -do a plō -blee -nī. 2 Kεε, -aan pepe, -ba
 nu de -mv', -ε di -aan 'bi a plō -blee -nī, 'tī-, -ε di=e -hee -nī, 'κι 'ν -Yusu a
 =wlv a yikuole -mō. 3 -Yusu 'Klisu a =gbetv, ε 'yī la=a le =mō, 'κι bv nu la
 'a dīonu a plō a bleele. Kεε, -tī -mv', v 'cru la 'lī Nyisvacriēn 'kwli, ε mō
 -han-ti, ε nyre 'v nī, 'κι 'v=v -mō. -Tī a 'mv, ε no- -bv: «Nyisva o, nyibli -tu
 -mv 'tanī, κεε, 'waa 'tanī a 'mv, 'mō -ye 'a -hvēn.» 4 -Tī a pepe -mv', v 'cru
 la=a nī, -ε di=e nu, ε 'mv -a mu =wlv a 'līla -tōo -nī, 'tī -ε 'mu -a mu 'kli -nyi,
 'κi -ba kuo Nyisva =wlv yi, -ε mō, -tī ε hla la, ε di=e 'nī nu. 5 Nyisva, no- yi
 -tonyibli 'kli kō =wlv a 'līla 'hvēn- -nyi. No- -bv -hee ne 'a mv, a 'mv kī bv
 -ween -nī, a kō 'aan 'bio 'hvēn-, =wī yi, -te -Yusu 'Klisu ni 'a -huhua, 6 -ε di=e
 nu, 'aan pepe, a 'mv Nyisva, -ε mō -aan Kukonyo -Yusu 'Klisu a 'Bai 'nyre le
 pv, 'κi 'lī wingblo nī -do 'kwli.

Dakō a pepe bv pv Nyisva 'nyre le

7'A -ti, ba 'bubble kva, 'κi 'lī 'aan =wli a pepe kī, -te -Yusu 'Klisu -nu, 'ε 'ble
 'a mv kva, ke- ba nu-o -we, -ε di=e nu, nyibli 'mv Nyisva 'nyre le pv. 8'N yi
 'a mv 'nī -lee -nī, -Yusu 'Klisu di nī, 'κi bv wa -a mv -Juukve, -ε di=e nu, ε
 'mv=v -a mv -tōo -nī, -ε mō, Nyisva 'nī -nu-o hi. 'Ε mō -han-ti, de Nyisva pv
 la 'lī, 'κi 'v -aan 'baunu -mō, -Yusu di nī, 'κi bv nu de a 'mv. 9'Ε di nī -we, -ε
 di=e nu, nyibli -mv', -v 'yī -Juukve 'pa-, v 'mu Nyisva 'nyre le pv, -te ε -nu,
 'ε kō 'waa nyai. -Tī a 'mv, no- v 'cru la 'lī Nyisvacriēn 'kwli, -ε mō:
 «No- kō -ti, 'nī pi -mv 'nyre le, 'κi 'lī dakō 'nyi,
 kō, 'nī yi -na 'nyre -ti a 'yī'bualē -nyi,

'kí 'lì -wlablewin 'kwli.»

10 Ke- Nyisva a win pi de:

«A mu dako a pepe, ba nu dɔdu,
a kɔ Nyisva a dako 'hvən-.»

11 Ke- ε pi de:

«A mu dako a pepe, -u 'yì -Juukue 'pa-,
ba pu Kukɔnyɔ 'nyre le.

'A mu dako a pepe, ba 'bva Nyisva a -ti 'yi.»

12 -E -bi ke- winwlɔn-hanyɔ Esai pu la de:

«Yisai a 'yonu a 'yu -bi di 'nì di,
ε 'mu nyibli -mu', -u 'yì -Juukue 'pa- win ki -kɔɔ -ni.
U di kuo =ne =wlu yi, u 'mu=υ -ple, 'kí bu wa =nu.»

13 Ke- 'n pi: Nyisva, -e ni=e, nyibli 'v kue =ne =wlu yi, 'v yì=t -ple, bu nu=o, ba nu dɔdu 'a -ne ti, kɔ, ba kɔ plɔ a bleele, 'kí 'lì 'aan =wli ki, -e nu=o, a kuo =ne =wlu yi. -E -bi 'aan =wlu a yikuole, 'kí 'lì=t 'lì, ε di kle 'nì -bii -ni, 'kí 'lì Nyisva a -Hihiu a 'klu 'kwli.

Pəlv hle 'a -kvan a -ti

14'Na 'diayinu -na, 'tì- 'mu 'crien -bu 'cri, 'n yru=o le, -e mɔ, a mɔ =haannyibli =niɔ, 'a yi -haan-ti, kɔ, 'a kɔ 'kli, 'kí ba tvtɔɔ Nyisva a -ti. 15 E mɔ -tɛe, 'a yi -haan-ti, kee, 'nì -pie=e hvannu, 'kí -bu 'cri win -bi, 'kí 'v -ti -bi ki, -e di=e nu, ε 'nì -ha 'a mu -mɔ -hru. Ke- 'n nu 'a 'cicru, -e nu=o, Nyisva nu 'mu -haande -mɔ. 16=Haande a 'mu, nɔ- mɔ =bu mɔ -Yusu 'Klisu a -kvannunyɔ, 'kí 'lì dako -mu', -u 'yì -Juukue 'pa- 'nyi. 'N -ha 'na dɔcnu nì pepe, 'nì -nyi 'na dɔcnu Nyisva, 'kí -bu pu 'a -haantitie, -e -hɔn 'lì=t -mɔ. 'N pi=t ni, 'kí 'v dako -mu', -u 'yì -Juukue 'pa- yi, -e di=e nu, u 'mu -Yusu 'Klisu =wlu yi -kuo -ni, 'tì- u 'mu -cɔhlun yi 'wi, -e blee Nyisva a plɔ, kɔ 'a -Hihiu pu 'kibia ki, 'kí 'v 'a dɔcnu -mɔ. 17'A -ti, -te 'n kɔ -Yusu 'Klisu 'hvən-, -a -mve, 'n -we 'lì, -bu pu 'na dɔcnu a -pli ni, 'kí 'v Nyisva a -kvan, 'n ni a -ta'. 18'N 'yì 'lì=t 'lì -we, -bu hla -ti =du, 'bu 'yì de ni -do -mu', -Yusu 'Klisu -nu a -ti 'pa-. 'Kí ε naa 'lì 'na pupuwini kɔ 'na nunu-tebli 'kwli, 'tì- dako -hvɔhvɔ, -u 'yì -Juukue 'pa-, 'v =tui 'v Nyisva 'v. 19-Yusu nu =wlilekɛe-tebli a gblegble, 'kí 'lì Nyisva a -Hihiu a 'kli 'kwli. 'A -ne -tite =du, 'n naa 'v, 'n pu -haantitie -mu' ni, -e ne -Yusu 'Klisu a -ti -mɔ le, kue 'lì Jrusredɔɔ 'kwli bu, -bu ye 'blugba -mu', -e mɔ Yiliyri ki. 20E ni 'mu dɔdu diakti, 'kí -bu pu -haantitie a 'mu, 'kí 'v -tite -mu', nyibli 'yee 'v=υ ni 'wun -ni. 'N 'yì=t -hva, 'kí -bu pu -haantitie a 'mu, 'kí 'v -tite -mu', nyibli 'wun 'v, -e di=e nu, nyiblo =du 'nì -ha le pu, -e mɔ, 'n pu 'kayu, 'kí 'v 'na 'bihian -bi a -tuo ki, -e -hen 'nyre, 'nì -ha 'v -v -bi a -tuo ki -kvan -nuu -ni. 21Keε, -te -mu', u nu la 'a 'cicru, 'kí 'lì Nyisvacrieni 'kwli, ke- 'n -hve -bu nu 'a nunuo, -e mɔ:
 «Nyibli -mu', -u 'tie 'ye -dedede ni 'wun,
 'kí 'v=υ kí, nu- di=e 'ye, nu- di=e le yru.»

Pɔlv -hue bv mu Rɔmu

22 Nyisva a -haantitie a pupuv, 'kì 'lì -tite -bi, nɔ- nu=o, 'kì 'n 'yee 'hru ni kue, 'kì -bu di 'lì 'a mu -mɔ. 23'A 'yri -hu 'kì ni, -te 'n -tua la 'lì 'a -huhva, 'kì -bu di 'lì 'a mu -mɔ, kee, -kvan kaa 'lì 'mu ni. 24 Kee, -te ti ne -bu, 'na -kvan a 'mu, 'n ni la, 'kì 'ne- 'blugbi -bu 'kwli, ε -yre 'lu. -E -bi ke- 'n pi 'kì, 'n di 'lì 'a mu -mɔ 'nì di, -ε di=e nu, 'mu dɔdvu nu, 'kì 'lì 'a mu 'nyi. 'Bu mɔ, 'nì nuu 'lì -hɔnpvui gbi, 'ti- 'mu -hi, 'mu 'lì 'blugba -mu' kì mu, -ε mɔ Espanyi. 'N -hue=e ni, ba -hee 'mu, 'kì 'v 'na 'dagba a 'mu a -ta.

25 Kee 'ti- 'mu 'lì di, 'n kɔ -bu mu 'lì Jrusre. -Yusu a nyibli -mu', -v mɔ -Juukue, -v ni 'lì, nv- kɔ -mɔ 'n di 'lì 'wliye gba. 26 -Yusu a nyibli, -v ni 'lì Masedvaniblugba kɔ Akaiblugba 'kwli, -v 'yì -Juukue 'pa-, nv- 'kukue 'wliye a 'mu le, v 'mu=v -huenenyibli, -v ni 'lì -Yusu a nyibli 'nyi, 'kì 'lì Jrusre -nyi. 27 Waa 'mumu, v 'ye=e ni, -ε mɔ, ε nɔɔ 'v le, 'kì bv -hee -Yusu a nyibli -mu', -v ni 'lì Jrusre, -v yì -huen 'ye, -ε nu=o, ti -hi la a ti 'yri, -Yusu a nyibli, -v ni 'lì Jrusre, -v mɔ -Juukue, nv- -hee la nyibli -mu', -v 'yì -Juukue 'pa-, 'kì bv 'win -Yusu a -haantitie. -E -bi ε kɔ 'v ni, 'kì -Yusu a nyibli -bu, -v 'yì -Juukue 'pa-, bv -hee 'kì -Yusu a nyibli -bi -mu', -v mɔ -Juukue, 'kì 'v 'waa -huen a 'yiye a -ta'. 28'A -ti, 'bu mɔ, 'nì -we -kvan a 'mu -mɔ, 'nì gba =nv le'kukuewli a 'mu yì, -ε -bi 'n bi 'kì 'hru wlon, 'mu 'lì 'a mu -mɔ di, -a 'mu 'yiye -ni, 'ti- 'mu 'lì Espanyi blugba 'kwli mu. 29 N yi=e ni, -ε mɔ, 'bu mɔ, 'nì di 'lì 'a mu -mɔ, -Yusu 'Klusv di nu -a mu -haande -mɔ', 'na 'lididie a -ti.

30 Na 'diayinu -na, -te -a kuo -Yusu 'Klusv =wlu yì, kɔ, -te Nyisva a -Hihiu nu=o, =a nvnue -ni, 'n nyee ne 'a mu le, -te 'n ni, 'nì de Nyisva 'a -ne ti, ke- ba nu, ba da=a -we, 'kì 'v 'na -ta'. Ba nu=o, 'kì 'lì 'aan =wli a pepe kì, 31 -ε di=e nu, -Juukue -mu', -v ni 'lì Jrusredic 'kwli, -v 'yì -Yusu -yi, v 'nì -ha 'mu -huen -tu. Ba da Nyisva -we, 'kì 'v le'kukuewli -bu, 'n gbe -Yusu a nyibli yì a -ta', ε 'mu 'waa plɔ -blee -ni. 32'A -ti, Nyisva 'bu wen=e kì, 'n di 'lì 'a mu -mɔ 'nì di, 'kì 'lì dɔdvu 'kwli, -a 'mu 'kli -nyinyi -ni. 33 Nyisva, -ε yì nyibli plɔ a bleele -nyi, bu ni 'v 'a mu -mɔ. Ke- bv ni 'mu.

Pɔlv gbe 'betile

16 1-2-Aan 'diayi nyirɔyu Febe, nɔ- di 'lì 'a mu -mɔ di. Ε ni Nyisva a -kvan, 'kì 'lì -Yusu a nyibli 'nyi, -v ni 'lì Sankledic 'kwli. 'Bu di 'lì, ba 'ble=e kua -tee, -aan Kukɔnyɔ -Yusu 'Klusv a -ti. Ba 'ble=e kua -tee, =wi yì, -te -mu', -Yusu a nyibli ni nyiblo a kua'buble. De, ε 'yì -kɔ, ba -nyi =ne=e, -kɔti ε -hee nyibli -huhvi, 'ε -hee 'mu ni -we.

3'N 'beti Prisilt kɔ 'a nyibw Akilasi 'huen-, -v kɔ 'mu 'huen- -ni la -Yusu a -kvan. 4'Ti -hi la a ti 'yri, -te 'n mi la 'kv mɔ, v nv- wa la 'mu. U hla=a ni, -ε mɔ, 'ye -bu v di 'kv 'na -ti, v blee yì, bu wa 'mu. 'N yì -nyi -nv 'wio. Ε 'yì 'mɔ ni -do 'pa-. -Yusu a nyibli, -v 'yì -Juukue 'pa-, v yì -nyi =nv 'wio -we.

5 -Yusu a nyibli, -v yì le 'kukue -ni, 'kì 'lì 'waa 'kayu bv, 'n 'beti =nu. 'N 'beti Epaineti, -e mɔ 'na ninatumu gbagbu. Nɔ- mɔ yì-henyiblo, -e kuo -Yusu 'Klusv =wlv yì, 'kì 'lì 'blugba, -e mɔ Asi 'kwli. 6'N 'beti Mari, -e nu -kvan -huen-, 'kì 'lì 'a mu 'nyi. 7'N 'beti Adronikusi kɔ Yuniasi, -v mɔ 'na 'dükue. Ü kɔ 'mu 'huen-, -a bi la =jt!. 'Kì 'lì -Yusu a -mɔnanyu 'nyi, v nu- nyibli nuε -ni -tee. 8'Ti- 'mu -Yusu =wlv yì -kuo -ni, v nu- mɔ la yì-henyiblo, -v kuo -Yusu =wlv yì. 9'N 'beti 'na ninatumu Aplesi, -e nuε Kukonyɔ, -e 'wì 'mu yì. 9'N 'beti Yrube. E kɔ -a mu 'huen- -ni -Yusu a -kvan. 'N 'beti 'na ninatumu Sitakisi -we. 10'N 'beti Apelesi. E 'ye -huen, -Yusu 'Klusv a -ti. Kɛɛ, e 'yì -sa, 'kì bv kuo -Yusu 'Klusv =wlv yì. 'N 'beti Alitobulu kɔ 'a 'kayu a 'dükue 'huen-. 11'N 'beti 'na 'dükuetayu Helodio. 'N 'beti Nasisi a 'kayu a 'dükue, -v kuo -Yusu =wlv yì. 12'N 'beti Trifeni kɔ Trifɔsi, -v ni -aan Kukonyɔ a -kvan. 'N 'beti 'na nuε'diayi nyrɔyu Pesidi, -e nu -kvan diaki, 'kì 'v Kukonyɔ a -ta'. 13'N 'beti Rufusi, -e mɔ -tee a Nyisua a nyiblo. 'N 'beti 'a 'dii, -e nu 'mu 'a 'yu -mo'. 14'N 'beti Asekliți, kɔ Flegɔ, kɔ Hemesi, kɔ Patrobasi, kɔ Hemasi 'huen-, v kɔ Nyisua a nyibli a pepe -mu', -v ni 'lì =nu -mo. 15'N 'beti Filologı, kɔ Suli, kɔ Nele, kɔ 'a 'diayi nyrɔyu 'huen-. 'N 'beti Olepası, e kɔ Nyisua a nyibli a pepe 'huen-, -v ni 'lì= -mo.

16 Ba -nyinyi 'wio -tee, =wì yì 'diayinu. Nyibli a pepe, -v kuo -Yusu 'Klusv =wlv yì, v 'beti 'a mu.

Le'bɔɔwin

17'Na 'diayinu -na, e kɔ nyibli, 'v pi le, Nyisua a -ti -bv, v tɔɔ la 'a mu, e 'yì= -t 'pa-, 'ti- 'v tue ne 'a mu yinyrehru. Nɔ- kɔ 'kwli v nee 'lì, 'v -gbugbe 'lì -Yusu a nyibli le, kɔ, 'v gbe 'lì =nu =ye 'nyi. 'N nyee ne 'a mu le, ba -tu 'aan duɔnu 'yie, nyiblidu a 'mu, 'waa -ti. Ba hlɔɔ =nu -mɔ le, 18-e nu=o, e 'yì -Yusu 'Klusv a -kvan 'pa-, v 'ni -nu=o li=, kɛɛ, yinyrede -mu', 'waa =wli -hue, e no- v ni. Ü nee 'lì wlɔnleninɔ 'kwli, 'v kɛɛ nyibli -mu', -v 'yì de -hvan kɔ -haande 'huen- a 'yile-hihuale -yi. 19'A mu -mɔ -bi, nyibli a pepe yi=e ni, -e mɔ, a -tui 'v -aan Kukonyɔ -Yusu 'Klusv ni. Nɔ- nu=o, 'ni ni dɔdu, 'kì 'v 'aan -ta'. Kɛɛ, de 'n -hue, no- mɔ, ba yi -haande, a 'mu=v nu, -e di=e nu, a 'ni -ha -haande kɔ de -hvan 'huen- 'yi le -pupu -ni. 20Nyisua, -e yì 'a mu plɔ a bleele -nyi, ti -dv 'yì 'lì -hie, e 'mu Satan, -e mɔ 'kuo -hvin a nyiblo gbagbu, 'a 'klì bv -we, e 'mu 'lì= -aan bvbvɔ bv =tu. -Aan Kukonyɔ -Yusu 'Klusv bv nu 'a mu -haande -mɔ.

21 Timote, -e kɔ 'mu 'huen- -ni -kvan, e 'beti 'a mu. 'Na 'dükue, Lukiusi kɔ Jasɔ, kɔ Sosipate, v 'beti 'a mu.

22'Mɔ Tetiusi, 'n 'beti 'a mu, 'kì 'lì -aan Kukonyɔ -Yusu 'Klusv a 'nyre 'kwli. 'Mɔ =cri 'crien -bv, Pɔlv ye 'a mu yì.

23 Gayusı 'beti 'a mu. Nɔ- kɔ 'kayu 'mɔ Pɔlv, 'n ni 'ne- bv, no- kɔ -te -Yusu a nyibli a pepe yì 'lì le 'kukue -ni, 'v kue 'cve. Elasi, -e mɔ 'dici a 'wlible=tunyɔ, kɔ -aan 'diayi Katusi 'huen-, v 'beti 'a mu.

[²⁴-Aan Kukonyo -Yusu 'Kl̄su bv nu 'a mv =haande -mo.]

Nȳsua n̄ -do bv k̄ -ti a 'yi'bvale

²⁵-Ba pv Nȳsua 'nyre le. E -we 'l̄i bv -nyi 'a mv 'k̄l̄ ni, 'k̄i ba kuo =ne =wlu ȳi 'a -ne ti. Ke- -Yusu a =haantitie pi. -Haantitie a 'mv, no- 'n gbe 'l̄i nyibli -mo. Ti -hi la a ti 'yri, -haantitie a 'mv, Nȳsua 'ȳi la=a nyibli -t̄o -ni. ²⁶Keε, -te ti ne -bv, ε pv=v pepe'. -E -bi -ti, Nȳsua a winwlɔn-hanyu 'cri la, 'k̄i 'v -Yusu 'Kl̄su k̄i, no- v ȳi k̄i -hlee -ni. Ke- 'Klohienȳsua ni 'a -hvhva. -Haantitie a 'mv, dak̄ a pepe 'w̄in ni. No- di=e nu, v 'mv=v =wlu ȳi -kuo -ni, k̄o, v 'mv 'v=v 'v =tuu -ni.

²⁷Nȳsua n̄ -do, no- k̄ -t̄o. No- -bv k̄ -ti a 'yi'bvale 'a -ne ti. -Ba pv=v 'nyre le 'a -ne ti, -Yusu 'Kl̄su a -ti. Ke- bv ni 'mv.